Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 82 (5756) | 9 красавіка 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

Хто думае шкадаваць самалюбства нашых кадраў шляхам замазвання іх памылак, той губіць і кадры, і самалюбства кадраў, бо ён замазваннем іх памылак аблягчае паўтарэнне новых, можа быць, больш сур'ёзных памылак, якія, трэба думаць, прывядуць да поўнага правалу кадраў на шкоду іх „самалюбству" і „спакою".

(З заключнага слова таварыша СТАЛІНА на пленуме ЦК ВКП(б) 5 сакавіка 1937 года)

ЛІКВІДАВАЦЬ АДСТАВАННЕ ПРАФЕСІЯНАЛЬНЫХ САЮЗАЎ

Правядзенне дэмакратычных выбараў у СССР ва ўмовах капіталістычнага акружэння патрабуе ад усіх грамадскіх арганізацый выразнай, дзейснай работы.

Совецкія профсаюзы — асноўная апора дыктатуры рабочага класа ў нашай краіне. Яны аб'ядноўваюць зараз у сваіх радах амаль 22 мільёны рабочых, служачых, спецыялістаў і навучаючыхся—прыблізна чацвёртую частку агульнага ліку выбаршчыкаў. Велізарная арганізуючая роля профсаюзаў вызначаецца, аднак, не столькі іх колькаснай магутнасцю, колькі тым, што ў іх радах аб'яднана найбольш актыўная і перадавая частка насельніцтва горада і вёскі, якая карыстаецца велізарным аўтарытэтам і ўплывам. Недарма 141 артыкул Канстытуцыі прадугледжвае права профсаюзаў высоўваць кандыдатаў пры выбарах.

Асноўная хвароба профсаюзнага апарата ў даны момант заключаецца ў канцылярска-бюракратычных метадах кіраўніцтва, у амаль паўсямесным парушэнні прынцыпаў унутрысаюзнай дэмакратыі, у няўважлівых і пагардлівых адносінах да інтарэсаў і запатрабаванняў радавых членаў профсаюза. Падмена прынцыпу выбарнасці практыкай каапатацыі і назначэння профсаюзнага кіраўніцтва, адсутнасць рэгулярнай справаздачнасці перад масамі, рэдкае скліканне агульных сходаў рабочых і служачых, страта густу да масавай асветнай, растлумачальнай работы, палітычная глухата да сігналаў рабочых і служачых — усё гэта паказвае, якая глыбокая тут іржа бюракратызма.

Нельга сказаць, каб профсаюзы не атрымлівалі ад Цэнтральнага Камітэта партыі дастатковай колькасці папярэджанняў і сігналаў аб неабходнасці перамагчы адставанне, спыніць спячку. У лістападзе 1935 года на сходзе маскоўскага актыва профсаюзаў кіраўнікі ВЦСПС у самакрытычных прамовах, пакаяных споведзях і прызнаннях самі расказвалі аб указаннях, атрыманых імі ад таварыша Сталіна. Тады-ж у пісьме, звернутым да таварыша Сталіна, профработнікі абяцалі перабудавацца, падцягнуцца. Але свайго абяцання яны не выканалі. Прайшло паўтара гады, і калі становішча як-небудзь змянілася, то толькі да горшага.

Выкрыццё пасля гэтага цэлых гнёздаў злачынцаў і бюракратаў, дыскрэдытаваўшых профсаюзы на Украіне, у Беларусі і у другіх месцах, было яшчэ адным сур'ёзным повадам, каб разварушыць бестурботны спакой добрадушных профсаюзных кіраўнікоў. Аднак, і гэтыя сігналы не былі пачуты. Нарэшце, у апошні час у апараце профсаюзаў былі выкрыты прамыя ворагі народу — рэстаўратары капіталізма, якія прабраліся на кіруючую профсаюзную работу. Але і гэтыя сігналы не прымусілі кіраўнікоў профсаюзаў ачнуцца ад сваёй бяздзейнасці і зрабіць палітычныя вывады. На апошнім пасяджэнні актыва профсаюзаў кіраўнікі ВЦСПС тт. Шверпік, Аболін, Еўрэінаў і іншыя прынеслі зноў свае пакаянні, прадэманстравалі яшчэ раз несправаванасць сакратароў ВЦСПС, але не далі яснай праграмы, з чаго і як пачаць работу.

Між тым, не трэба ўладаць асаблівай палітычнай дальназоркасцю, каб зразумець, што перабудову трэба пачынаць з рашучага аднаўлення профсаюзнай дэмакратыі, з праверкі і жывіцельнага аднаўлення выбарных органаў знізу даверху. Разгарнуць самакрытыку і падрыхтавацца да правядзення новых выбараў і па-новаму, — вось з чаго трэба пачаць.

Не сакрэт, што ў профсаюзным апараце па сёнешні дзень яшчэ адседжваецца нямала посьбітаў старых трэд-юніяністкіх навыкаў, якія доўгія гады насаджаліся тут ворагам народу Томскім. Нямала чыноўнікаў Наркампрацы, выхаваных і сколачаных аднадумцамі Томскага — Шмітам і Угланавым, засела ў канцылярыях профсаюзаў і яшчэ больш павялічвае адрыў профапарата ад мас. Даволі сказаць, што правая рука Угланава — Котаў да нядаўняга часу бескантрольна гаспадарыў у ВЦСПС і пры дапамозе сваіх прыспешнікаў рабіў усё залежачае ад яго для дыскрэдытацыі ў масах профсаюзнай работы ў цэлым, і соцыяльнага страхавання ў прыватнасці.

Нельга сказаць, каб на профрабоце наогул не было добрых, моцных партыйцаў і адданейшых беспартыйных актывістаў. Наадварот, у профсаюзах, гэтай надзвычайна разгалінаванай і найбольш шырокай з усіх масавых арганізацый, ёсць тысячы выдатных масавікоў, адзыўлівых чулых, энергічных людзей, якія гараць жаданнем працаваць, жывуць інтарэсамі краіны, любяць свае калектывы. Але гэтыя людзі губляюцца ў цяперашняй сістэме профсаюзнага кіраўніцтва.

Дзяржава даверыла прафесіянальным саюзам клопаты аб жыцці і здароўі працоўных — кантроль за становішчам тэхнікі бяспечнасці і аховы працы. Вядома, як нагла наступалі на гэтым участку япона-нямецка-трацкісцкія агенты фашызма. Іх подлыя вылазкі каштавалі нам не аднаго жыцця чэсных рабочых. Між тым прафесіянальныя арганізацыі злачынна запусцілі работу па ахове працы і сваёй бяздзейнасцю аб'ектыўна дапамаглі ворагу беспакарана арганізоўваць аварыі, узрывы, дыверсіі. Неадкладна палепшыць становішча аховы працы — пярвейшы абавязак профсаюзаў.

Уладаючы шматмільярдным бюджэтам соцыяльнага страхавання, маючы выключную магчымасць аб'яднаць вакол гэтай работы і вырасціць на ёй не толькі дзесяткі, але і сотні тысяч рабочых-актывістаў, прафесіянальныя арганізацыі агідна запусцілі і гэты ўчастак. Па-дзяляцку, механічна размяркоўваючы сродкі, профсаюзы культывавалі чыноўніцкі падыход да страхавой работы, пагардлівыя адносіны да індывідуальных патрэб членаў саюза. У гэтай абстаноўцы, пры адсутнасці масавага кантролю, сталі магчымы і безадказнасць, і растраты, і шкодніцтва. Узняць страхавую работу, стварыць вакол яе вялікі актыў — такі абавязковы вывад.

Адной з важнейшых задач прафесіянальных саюзаў з'яўляецца масавая культурна-асветная работа. І ў гэтай галіне матэрыяльныя і арганізацыйныя магчымасці, якія маюць совецкія профсаюзы, літаральна бязмежны. І тым не менш бюракратычны стыль кіраўніцтва губіць і гэту галіну работы. Нават багацейшыя клубы, і тыя не здолелі стварыць вакол сябе жывога актыва. Нават тут прабуюць арганізаваць работу ў адрыве ад мас, у цішыні габінэтаў.

Толькі поўнай стратай густу да ідэалагічнай работы ў кіраўнікоў профруху можна вытлумачыць яўны правал на гэтым участку.

Многія профарганізацыі ператварыліся ў дрэнныя ведамствы, у канцылярыі, дзе няма жывой работы, дзе платны апарат стаў сярэдасценнем паміж кіраўнікамі і масай. А цэнтральныя камітэты саюзаў і ВЦСПС нічога не зрабілі для таго, каб, выкарыстоўваючы скарачэнне платнага апарата, акружыць сябе сотнямі тысяч чэсных масавікоў-актывістаў. Пара профсаюзам зараз, калі самакрытыка шырока разгортваецца па ўсёй краіне, акружыць сябе лепшымі рабочымі-стаханаўцамі і ўдарнікамі. Пара цэнтральным камітэтам профсаюзаў зразумець: калі яны неадкладна не пачнуць перабудову, яна пройдзе міма іх. І няхай ужо не пяняюць тады тыя кіраўнікі профсаюзаў, якія на выбарах выпадуць з цялежкі, будуць забаланціраваны масамі.

Вызначаючы асноўныя задачы прафесіянальных саюзаў як школы комунізма, Ленін пісаў: «Сувязь з масай, г. зн. з велізарнай большасцю рабочых (а затым і ўсіх працоўных), з'яўляецца самай важнай, самай асноўнай умовай поспеху якой-бы та ні было дзейнасці профсаюзаў». Асноўная хвароба, якой хварэюць саюзы, заключаецца ў парушэнні гэтага асноўнага ленінскага палажэння.

А між тым зараз, калі мы набліжаемся да выбараў па новай Канстытуцыі, гэты асноўны недахоп у рабоце апарата профсаюзаў асабліва нецярпімы. З гнілымі метадамі профсаюзнага кіраўніцтва трэба пакончыць. А асноўны сродак для перамагання ўсіх грубых недахопаў у рабоце профсаюзаў—гэта смелая, адкрытая, рашучая крытыка. Разгорнутая большэвіцкая самакрытыка, да канца выкрываючая бяздзельнікаў, бюракратаў, шкоднікаў, неабходна зараз профсаюзам, як паветра. Яна ўскрые ўсе затхлыя куты, ачысціць розумы профсаюзных работнікаў і адкрые новую старонку ў жыцці профсаюзаў.

(Перадавы артыкул «Праўды» ад 8 красавіка).

АБ НАЗНАЧЭННІ т. СУРЫЦА Я. З. ПОЎНАМОЦНЫМ ПРАДСТАЎНІКОМ СССР ВА ФРАНЦЫІ

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА СССР

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР **пастанаўляе:**

Назначыць тав. **Сурыца** Якава Захаравіча поўнамоцным прадстаўніком СССР ва Францыі, вызваліўшы яго ад абавязкаў поўнамоцнага прадстаўніка СССР у Германіі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль.
7 красавіка 1937 г.

ФРАНЦУЗСКІЯ ВУЧОНЫЯ-МЕДЫКІ ВЫЕХАЛІ ЗА ГРАНІЦУ

НЕГАРЭЛАЕ. 8 красавіка. (Кар. «Звязды»). Сёння норд-экспрэсам выехала заграніцу дэлегацыя французскіх вучоных-медыкаў, якая прыязджала ў Совецкі Саюз для азнаямлення з пастаноўкай справы аховы здароўя і правядзення навуковых канферэнцый сумесна з совецкімі вучонымі.

У гутарцы з нашым карэспандэнтам прафесар Пастэраўскага інстытута ў Парыжы Мішэль Машбеф заявіў:

— Усе члены дэлегацыі вельмі задаволены сваёй паездкай, тым больш, што большасць з іх прыязджала ў СССР упершыню.

Здзіўляе, — гаворыць праф. Машбеф, — няўхільны рост ва ўсіх галінах гаспадарчага і культурнага будаўніцтва ў СССР.

Старшыня дэлегацыі таварыш міністра аховы здароўя Францыі П'ер Дзезарно пакінуў заяву, у якой дзякуе народнага камісара аховы здароўя СССР т. Камінскага і дырэктара агульнасаюзнага бюро заграпічнай санітарнай інфармацыі Наркамздрава СССР праф. Бронера за аказаны гасцінны прыём.

Б. КАМЕНОЎ.

ВЫСОКАЯКАСНА ПАДРЫХТАВАЦЬ ГЛЕБУ, СЕЯЦЬ ПРАВЕРАНЫМ НАСЕННЕМ

НІЗКАЯ ЯКАСЦЬ СЯЎБЫ

На калгасах Ельскага раёна разгарнулася масавая сяўба. На 5 красавіка па раёну засеяна больш 1.000 гектараў ранніх зернавых. Асобныя калгасы пачалі ўжо сеяць лён і раннюю бульбу. Тэмпы з кожным днём нарастаюць. Гэтаму спрыяе цёплае надвор'е.

Гэта ўскружыла галовы кіраўнікоў раёна. Захапіўшыся колькаснымі паказальнікамі ходу сяўбы, райком партыі і райвыканком, райзямаддзел і МТС зусім не сочаць за якасцю сяўбы. Кіраўнікі раёна з заспакоеннем заяўляюць:

— З раннімі зярнавымі мы хутка закончым.

Але аб тым, што ў раёне сарвана радковая сяўба, яны ўмалчваюць. Радковымі сеялкамі засеяны толькі адзінкі гектараў, і ў той час, калі ў раёне ёсць 5 трактарных і 26 конных сеялак.

У чым-жа справа? Аказваецца, у Ельску вельмі моцна даюць сябе адчуваць антымеханізатарскія тэндэнцыі. Рад старшынь калгасаў свядома не пускаюць на поле радковыя сеялкі. Напрыклад, старшыня калгаса імя Варашылава, Скарадненскага сельсовета, Сарнорскі ігнаруе радковую сяўбу. Тут засеяна ўжо 75 гектараў і выключна ўручную, а райком партыі ўхваляе Сарнорскага, як лепшага старшыню калгаса ў раёне.

Ігнаруюць радковую сяўбу і старшыні сельгасарцеляў «Пабеда», «Х з'езд Саветаў» таго-ж сельсовета, старшыні калгасаў «Совецкая Беларусь» Кузьміцкага сельсовета, «Рэвалюцыя» Капішчанскага сельсовета. Старшыні гэтых калгасаў знаходзяць «аб'ектыўныя» прычыны, каб засланіць імі ...

У рад калгасаў, як імя Урыцкага, «Праца» і інш., радковыя сеялкі яшчэ не адрамантаваны.

Гэтыя яўна антымеханізатарскія тэндэнцыі, накіраваныя на зніжэнне ўраджайнасці калгасных палёў, не сустракаюць ніякага адпору. Больш таго, загадчык райземаддзела Кімстач і дырэктар МТС Сікорскі самі патураюць гэтаму. Не турбуе асабліва Сікорскага, што трактарныя сеялкі МТС таксама не працуюць.

У калгасе «Чырвоны трактар» Скарадненскага сельсовета, трактарная сеялка прастаяла 5 дзён з прычыны таго, што трактар, які павінен яе весці, няспраўны. А ў калгасе «Пролетарый», Мялешкавіцкага сельсовета, ... 2 новыя трактарныя сеялкі за 5 красавіка не былі ўзяты МТС са склада Белсельснаба, хоць прыбылі яны на склад яшчэ ў лютым месяцы.

У пагоні за тэмпамі кіраўнікі асобных калгасаў выпусцілі з-пад увагі такія важнейшыя якасныя паказальнікі сяўбы, як правільная апрацоўка глебы, пратручванне насення і добраякаснае яго засяванне.

У калгасе «Бальшавік» Рамазаўскага сельсовета, напрыклад, авёс пасеялі на неўзаранай восенню бульбянішчы. У калгасе «Чырвоны араты» таго-ж сельсовета ...

У калгасе «Пролетарый», Малешкавіцкага сельсовета, больш 3 гектараў ячменю пасеялі непратручаным насеннем ...

Сарвана ў раёне яравізацыя. Пакуль аграномы МТС збіраліся выязджаць у калгасы для праверкі яравізацыі, калгасы пасеялі неяравізаваным насеннем. Так, у калгасе «Рэвалюцыя» Капішчанскага сельсовета, трэба было пасеяць яравізаваным зернем 12 гектараў пшаніцы, 14 гектараў аўса, але з МТС у калгас ніхто не прыехаў, а самі калгаснікі не ўмелі, як яравізаваць. У выніку пасеялі зерне звычайным парадкам. У калгасе «Совецкая Беларусь» Бавушчыцкага сельсовета агроном МТС пачаў яравізаваць зерне толькі 4 красавіка, і яравізацыя будзе праведзена з вялікім спазненнем.

Усё гэта вельмі ярка сведчыць аб тым, што ў Ельскім раёне адсутнічае сапраўдная большэвіцкая барацьба за якасць сяўбы, за высокі ўраджай. Прычына гэтаму — слабая палітмасавая работа сярод калгаснікаў, працуючых непасрэдна на полі. Абедзенныя перапынкі, як правіла, для чыткі газет і правядзення гутарак з калгаснікамі не выкарыстоўваюцца. Чытчыкі і палітагітатары з пачаткам вясны аслабілі сваю работу. Іх на полі няма. Райком партыі нічога не зрабіў, каб арганізаваць у калгасах, брыгадах, звеннях соцыялістычнае спаборніцтва за сталінскі ўраджай.

Р. ФРАЛОЎ.

Трактарысты новаарганізаванай Барысаўскай МТС т. Чача Сцяпан і яго памочнік Калакольчык выязджаюць на ворыва ў калгас «Ударнік».

Фото Я. Салавейчыка.

ЗАСЕЯНА 17.435 ГЕКТАРАЎ

Паводле даных Наркамзема БССР, на 5 красавіка па рэспубліцы бяз гаспадарак наркамата соўгасаў пад яравыя ўзарана 72.860 гектараў. Забаранавана пахаці 29.863 гектары.

У 67 раёнах пасеяна 17.435 гектараў збожжавых, ільну і бульбы. Забаранавана 5.590 гектараў азімых. На плошчы 33.498 гектараў падсеяны шматгадовыя травы, пераважна канюшына. (БЕЛТА).

СПАДЗЯЮЦЦА НА САМАЦЁК

На Бабруйшчыне разгортваецца сяўба яравых. На 7 красавіка па раёну засеяна звыш 200 гектараў. Але падрыхтоўка да пасеўнай не закончана. Ачыстка насення праведзена на 83 проц. Мінеральнае ўгнаенне вывезена на 88 проц. Гной і торф да гэтага часу не вывезен на поле. Многія калгасы сеюць па няўгноенай глебе.

У кабінеце райаграномі Шаціла поўна людзей. Ён дае тут кансультацыі па сяўбе, а ў калгасы не выязджае. Раён не поўнасцю забяспечан насеннем. І ніхто аб гэтым не клапоціцца, не мабілізуюцца ўнутраныя насенныя рэсурсы.

Зусім не падрыхтаваліся да сяўбы Турчынскі і Продвінскі сельсоветы. Старшыня калгаса «Чырвонагвардзеец» Шкутко Турчынскага сельсовета сядзіць у райземаддзеле і чакае вікі на насенне, а што робіцца ў калгасе не ведае.

Старшыня райвыканкома т. Цітавец, сакратар райкома партыі т. Чэрнышоў і загадчык райземаддзела Аўсяннікаў, бачачы такое трывожнае становішча з падрыхтоўкай да веснавой пасеўнай кампаніі, зусім спакойны. Яны, як відаць, думаюць, што веснавая сяўба пройдзе самацёкам.

Е. ЕГОРАВА.

ЗАБЫВАЮЦЬ ПРА АДНААСОБНІКАЎ

Некаторыя калгасы Капаткевіцкага раёна ўжо заканчваюць сяўбу ранніх зернавых — авёс, ячмень і іншыя культуры.

Паспяховаму разгортванню сяўбы спрыяе ў гэтым годзе добрае надвор'е. Але вось аб нас, аднаасобніках Кашэвіцкага сельсовета, забыліся.

Нас 7 гаспадарак аднаасобнікаў. Доўгі час мы дабіваемся каб вызначылі зямлю для веснавой сяўбы, але ўсё дарэмна. Звярталіся па некалькі раз у сельскі совет і райза, але і да гэтага часу не ведаем дзе будзем сеяць. Каб атрымаць добры ўраджай, трэба пасеяць раней і ўсе работы выканаць добраякасна, але, як відаць, аб нас забыліся.

ГРЫНЕВІЧ Сямён,
ЛАБОВІЧ Алеся,
РЫБАК Віктар (і інш.).

НЕ МАБІЛІЗАВАНЫ ЎНУТРАНЫЯ НАСЕННЫЯ РЭСУРСЫ

СНК БССР і ЦК КП(б)Б адзначылі дрэнную падрыхтоўку Церахоўскага раёна да сяўбы. Аднак кіраўнікі раёна (старшыня РВК т. Белякоў і сакратар РК КП(б)Б т. Печкін) не зрабілі з гэтага ўсіх вывадаў. Яны самаўхіліліся ад важнейшай работы, не ведаюць сапраўднага становішча ў калгасах, а жывуць зводкамі, якія дасылаюцца сельсоветамі.

На 1 красавіка план вывазкі гною быў выканан толькі на 9,3 проц. і торфу — на 22,4 проц. Якія змены адбыліся ў раёне да 5 красавіка, райза не ведае.

— Бачыце,—гаворыць загадчык уліку райза Балмакова, — мы ў Наркамзем даем весткі толькі па дзесяцідзёнках.

Такія сельсоветы, як Вуцеўскі, Краўцоўскі, Пясочна-Будскі, торфу вывазіць не пачыналі. Каб не несці адказнасці за падрыхтоўку да сяўбы, загадчык райза тав. Варгаўчык усю віну ўзвальвае на слабую ўпітанасць коней, што гэта яны не забяспечылі выканання плана вывазкі гною і торфу.

Зямля на полі пыліць. Больш тыдня, як у калгасах пачаліся палявыя работы. На 5 красавіка ўзарана 1122 гектары, пасеяна больш 200 гектараў. Але ў асноўным да сяўбы калгасы раёна не гатовы. Не выканана пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б аб сканчэнні да 5 красавіка міжкалгаснага абмену насення. Калгасы засяюць трэцюю сотню гектараў, а абмен аўса выканан толькі на 23 проц., ячмень абменен на 47,7 проц., пшаніца — на 50,7 проц.

Не скончан абмен на гатунковае насенне і па Заготзярно. 35 цнт. гатунковай пшаніцы, якую павінны абмяняць калгасы «Чырвоны партызан», імя Гікало, «Добрая воля» і промкалгас «Соцыялізм», ляжыць да гэтага часу на складзе Заготзярно.

Раён атрымаў ад дзяржавы насенную пазыку. Але яна атрымана без падліку ўнутраных рэсурсаў. Многія калгасы маюць лішкі рознага насення. Мабілізацыяй-жа ўнутраных рэсурсаў райза і яго кіраўнік Варгаўчык не займаўся.

Старшыня калгаса «Ленінскі шлях», Дубраўскага сельсовета, т. Краўчанка сам прыйшоў да загадчыка райземаддзела і прапанаваў:

— Ёсць у маім калгасе лішкі 10 цэнтнераў ільнанасення і 15 цэнтнераў грэчкі, паведаміце калгасы, магу абмяняць або пазычыць.

Каштоўная прапанова! Але загадчык райземаддзела нічога не адказаў старшыні калгаса. Сяўба пачалася, а райземаддзел усё яшчэ перапісваецца з Наркамземам аб атрыманні да сяўбы 250 тон гатунковага ячменю.

Што ў раёне канкрэтнага зроблена, каб хоць зараз выправіць недахопы? Тут абмежаваліся толькі пасылкай у сельсоветы ўпаўнаважаных. На гэтым палічылі работу закончанай.

Д. МАЛЕВІЧ.

НА ПАЛЯХ СЛУЦКАЙ АКРУГІ

З кожным днём усё новыя калгасы Слуцкай акругі прыступаюць да палявых работ. Гэтаму спрыяе добрае цёплае надвор'е. Праз некалькі дзён у акрузе разгорнецца масавая сяўба.

Калгасы Любанскага раёна ўжо ўзаралі пад яравыя 227 гектараў, заспружынавалі і прабаранавалі 344 гектары і засеялі першыя 10 гектараў яравога жыта. Рад калгасаў распачалі баранаванне і падкормку азімых.

Рыхтуюць глебу пад яравыя калгасы Старобіншчыны. Тут з першых-жа дзён сур'ёзная ўвага звернута на якасць палявых работ. Кожны апрацаваны ўчастак прымаецца інспектарам па якасці. Калгас імя Гікало ўзараў 33 гектары.

Пачаліся масавыя палявыя работы ў калгасах Замагільскага сельсовета, Чырвонаслабодскага раёна. Калгас «Пуцілавец» падрыхтаваў пад яравыя 50 гектараў.

Кіраўнікі Танежыцкай МТС запэўнялі, што да сяўбы ўсё гатова. На справе-ж аказалася не так. У калгасе «Чырвоная слабада» 2 красавіка трактар «ЧТЗ» прастаяў увесь дзень з-за непадвозкі гаручага і змазачнага. (БЕЛТА).

НЕ МАГУ СКАРЫСТАЦЬ „ЧТЗ"

Мне даведзен план палявых работ 1700 гектараў. У калгасах пачаліся палявыя работы, а я не магу скарыстаць трактара «ЧТЗ», бо няма плугоў.

Некалькі разоў звяртаўся я да дырэктара Ламанавіцкай МТС тав. Іванова і заўсёды атрымліваўся адзін адказ:

— Плугі яшчэ будзем рабіць.

Іваноў усё яшчэ збіраецца рабіць плугі для 4 трактароў. А пакуль што магутная механічная сіла не скарыстоўваецца, і невядома калі я змагу пусціць «ЧТЗ».

С. Е. НІКІФАРЭНКА.
Брыгадзір трактарнай брыгады № 3

АБ СКЛІКАННІ ПЛЕНУМАЎ СЕЛЬСКІХ СОВЕТАЎ ПА ПЫТАННЮ ПЕРАБУДОВЫ РАБОТЫ СОВЕТАЎ

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА БССР

1. Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР прапануе склікаць у перыяд паміж 10 і 25 красавіка г. г. пашыраныя пленумы гарадскіх, сельскіх, местачковых і пасялковых советаў, на якіх заслухаць і абмеркаваць справаздачы прэзідыумаў советаў аб рабоце, а таксама намячаемыя мерапрыемствы па перабудове работы на аснове Сталінскай Канстытуцыі, рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б) і пастановы ЦВК і СНК Саюза ССР аб вызваленні сельсоветаў ад абавязкаў па вылічэнню і спагнанню грашовых падаткаў, страхавых плацяжоў і натуральных паставак і перадавога артыкула «Правды» за 22-III 1937 г. «Сельский совет — лицом к избирателю».

2. У мэтах аказання дапамогі па правядзенню азначаных пленумаў, рэкамендуецца папярэдняя арганізацыя абследвання работы советаў і садаклады прадстаўнікоў АВК, РВК і горсоветаў, у якім асаблівая ўвага павінна быць звернута на пытанні барацьбы советаў за сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі, за рэволюцыйную законнасць, ажыццяўленне совецкай дэмакратыі, сувязі советаў і дэпутатаў з выбаршчыкамі.

3. Пашыраныя пленумы правесці пад знакам разгорнутай крытыкі і самакрытыкі ў мэтах выяўлення і выпраўлення ўсіх недахопаў у рабоце советаў.

4. АВК, РВК і горсоветы абавязаны сістэматызаваць матэрыялы аб работах пленумаў советаў і прадставіць дакладныя запіскі прэзідыуму ЦВК БССР не пазней 1 мая 1937 года.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЧАРВЯКОЎ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
М. ЛЯЎКОЎ.

5 красавіка 1937 г.
г. Менск.

Тав. Кальцоў вярнуўся ў СССР

НЕГАРЭЛАЕ, 8 красавіка. **(Кар. «Звязды»).** Сёння ноччу парыжскім норд-экспрэсам вярнуўся ў СССР з-за граніцы спецыяльны карэспандэнт газеты «Праўда» ў Іспаніі т. Міхаіл Кальцоў. Тав. Кальцоў прабыў у Іспаніі 8 месяцаў.

З Негарэлага т. Кальцоў выехаў у Маскву.

СПРАВАЗДАЧНА-ВЫБАРЧЫЯ СХОДЫ ПЯРВІЧНЫХ ПАРТЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

РАЙКОМ НЕ ЎЗНАЧАЛЬВАЕ БОЛЬШЭВІЦКАЙ САМАКРЫТЫКІ

Барысаўская партыйная арганізацыя ўступіла ў паласу справаздачна-выбарчых сходаў. Некалькі дзён адбываюцца сходы па камбінаце «Комінтэрн», фабрыцы імя Кірава і іншых прадпрыемствах горада.

У першыя дні сходы ў партыйных арганізацыях праходзілі не на высокім узроўні разгортвання большэвіцкай самакрытыкі. Выступаўшыя ў спрэчках члены і кандыдаты партыі абыходзілі вострыя пытанні партыйнай работы.

На камбінаце «Комінтэрн» усе выступаўшыя выкрываюць дзеянні былых кіраўнікоў камбіната Бутэнка, Фірага, Вярбіцкага, якія тварылі злачынныя справы на вачах і пад бокам райкома. Толькі прытупленнем класавай пільнасці,—гавораць комуністы,—можна растлумачыць тое, што жулікі, прайдзісветы растрацілі больш 100.000 руб. дзяржаўных грошай, здзекваліся над рабочымі, выклікалі частыя аварыі і прастоі камбіната. Дзесяткі заяў было падана ў райком. Аднак, калі прыязджалі прадстаўнікі райкома для высвятлення сігналаў комуністаў і рабочых, то на партыйных сходах ніхто не выступаў, каб выкрыць злачынцаў. Гэтыя факты красамоўна сведчаць аб зціску самакрытыкі ў партыйнай арганізацыі.

І не выпадкова комуністы камбіната гавораць аб усіх дробязях і старанна абыходзяць сакратара парткома Альтшулера, дырэктара камбіната Блоцкага і райком партыі.

На фабрыцы імя Кірава толькі на трэці дзень схода партарганізацыі самакрытыка ўзнялася. Члены і кандыдаты партыі Шабун, Воўкаў, Сацукевіч, Марсель і інш. у сваіх выступленнях гаварылі аб тым, што ў райкоме няма калектыўнай работы. Сакратар парткома Лысак ніколі не дае комуністам парады па хвалюючых іх пытаннях. Ён больш за ўсё адміністратар, а не сакратар райкома. Лысак не бывае на прадпрыемствах горада, ён адарваўся ад партыйнай арганізацыі. Больш таго, пасылаючы на вёску ўпаўнаважаных па выкананню мерапрыемстваў партыі і ўрада, ён даваў устаноўку, якая супярэчыць дырэктывам партыі. Выступаючыя ў спрэчках у адзін голас заяўляюць, што радавыя члены і кандыдаты партыі не ведаюць чым займаецца райком, што самакрытыка ў раёне не ў пашане.

У заключэнні на партыйным сходзе ф-кі імя Кірава выступіў сакратар райкома т. Майсееў. Яго выступленне паказвае, што ён усё-ж не зразумеў, як павінен райком і ён асабіста, як сакратар райкома, узначаліць разгортванне самакрытыкі ў арганізацыі. Тав. Майсееў не быў самакрытычны, ён прызнаў сябе вінаватым толькі ў тым, што «перадаверыўся другім». Прамова адвяла агонь самакрытыкі ад райкома партыі. У выступленні тав. Майсееў справу асвятліў так, нібы ён зусім не вінаваты ў тым, што РВК дыскрэдытуе палітыку партыі на вёсцы, што палітычна-выхаваўчая работа сярод комуністаў і беспартыйных мас запушчана, што радавому комуністу нельга папасці на прыём да сакратароў райкома для высвятлення хвалюючых іх пытанняў.

Прамова тав. Майсеева не мабілізавала партыйную арганізацыю. Яна была больш падобна на скаргу пакрыўджанага.

Так нельга кіраваць і ўзначальваць разгортванне большэвіцкай самакрытыкі ў арганізацыі.

АСТАПЕНКА.

На фабрыках і заводах Менска шырока разгарнулася вывучэнне даклада таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б). НА ЗДЫМКУ: група рабочых штампоўшчыкаў цэха завода ланцугоў Галя за чыткай даклада таварыша Сталіна.

Фота В. Лупейка (БСФ).

СЯМЕЙСТВЕНАСЦЬ ЗАГЛУШЫЛА КРЫТЫКУ

БЕШАНКОВІЧЫ. Пярвічная партарганізацыя бешанковіцкага райвыканкома аб'ядноўвае комуністаў, якія займаюць у раёне адказныя пасады. Тут і старшыня РВК, загадчык райфа, упаўкамзаг, загадчык райза і т. д. Некаторыя з іх з'яўляюцца членамі бюро райкома партыі. Трэба было чакаць, што тут справаздачна-выбарчы сход будзе праходзіць на належнай палітычнай вышыні. На жаль гэтага не здарылася.

Вядома, што ў Бешанковіцкім раёне мелі месца факты грубага парушэння рэволюцыйнай законнасці: няправільнае абкладанне, незаконнае штрафаванне, адабранне маемасці ў сялян-аднаасобнікаў і інш.

Скаргі, сігналы працоўных раёна аб незаконных дзеяннях раду старшынь сельсоветаў, а таксама і па адрасу райфа і ўпаўкамзага «губляліся» ў лабірынтах райвыканкома, астаючыся ў сваёй большасці без усякага рэагавання. І гэта не дзіўна, у апараце РВК доўгі час сядзелі чужыя нам людзі, якім усе гэтыя беззаконныя дзеянні былі на руку.

І вось у святле ўсіх гэтых спраў трэба было чакаць, што на партыйным сходзе ў справаздачным дакладзе і выступленнях пытанні рэволюцыйнай пільнасці і захавання рэволюцыйнай законнасці будуць знаходзіцца ў цэнтры ўвагі. На жаль, гэтага не было. Дакладчык сакратар парткома тав. Крэшчановіч гэтыя пытанні ўмаўчаў, не палічыў патрэбным ні адзіным словам абмовіцца аб страце рэволюцыйнай пільнасці ў самой партарганізацыі, нічога не сказаў і аб комуністах, груба парушаўшых рэволюцыйную законнасць, умаўчаў таксама і аб сабе, аб сваіх беззаконных дзеяннях, як упаўкамзага.

— Вы мяне будзеце крытыкаваць, а я вас! — Выкінуўшы гэтыя слоўцы, тав. Крэшчановіч пачаў агулам абвінавачваць ледзь не ўсіх комуністаў партарганізацыі ў п'янстве, разлажэнні і невыкананні партдаручэнняў. Пытанні ўнутрыпартыйнага жыцця (партвучоба, выхаваўчая работа з комуністамі, палітагітацыя, кіраўніцтва комсамольскай арганізацыяй, партыйныя сходы і т. д.) — усё гэта ў дакладзе амаль зусім не знайшло свайго адбітку. І гэта зразумела. Тав. Крэшчановічу не было аб чым дакладваць, бо ніякай партыйнай работы ў партарганізацыі РВК не было.

На такім-жа нізкім узроўні былі і спрэчкі. Крытыкі ніякай, не гаворачы ўжо аб самакрытыцы. Выступіўшы тав. Целяткоў (загадчык райфа), гаворачы аб адарванасці некаторых комуністаў ад партжыцця, не палічыў патрэбным назваць прозвішчы. У нас,—гаворыць ён,—некаторыя комуністы адарваліся ад партжыцця. Пасля вялікай нацяжкі ён, праўда, вымавіў два словы і аб тым, што ў раёне мелі месца факты абураючых адносін да сялян, у якіх ён таксама, моў, вінаваты. Але сказаў ён аб гэтым мімаходам, між іншым.

Што датычыць крытыкі работы райкома, сакратароў райкома тт. Асадчага і Завіна, то гэтага і ў паміне не было ні ў дакладзе, ні ў выступленнях комуністаў. Нават інструктара райкома партыі, абслугоўваючага іх партарганізацыю, ніхто і не думаў ўспамянуць. Адно асталося ясна. Па-першае, што у партарганізацыі РВК партыйная работа адсутнічала, кіраўніцтва комсамольскай арганізацыяй не было. Па-другое, у партыйнай арганізацыі поўнасцю адсутнічае большэвіцкая крытыка і самакрытыка. Сямейственасць, накіраваная на тое, каб не выносіць смецця з хаты, панавала і на даным партыйным сходзе. Гэта сямейственасць заглушыла крытыку і самакрытыку.

Арк. ЗАРУБЕЖНЫ.

ШКОДНАЕ САМАСУПАКОЕННЕ

5 красавіка пачаўся сход партарганізацыі Дзяржплана БССР. Не будзем гаварыць аб самакрытычнасці справаздачы парткома, аб яе палітычнай завостранасці. Некаторыя комуністы, далёка непатрабоўныя ў пытаннях большэвіцкай крытыкі, і тыя назвалі яе далёка не востраЙ.

Спрэчкі не ўзняліся вышэй даклада. Намеснік старшыні Дзяржплана тав. Лапцеў у сваім выступленні вельмі падрабязна гаварыў аб гісторыі Дзяржплана. Ён падзяляе гэту гісторыю на два перыяды: першы перыяд — да прыходу Любовіча—гэта перыяд быццам непадзельнага панавання трацкістаў, нацдэмаў і інш. ворагаў у планавай сістэме БССР, і другі перыяд—пасля прыходу яго, Лапцева, і Любовіча—калі ў Дзяржплане быццам усё добра за выключэннем паасобных нязначных непаладкаў.

Выступіўшы за ім тав. Любовіч не абвергнуў гэту схему, а наадварот, поўнасцю пацвердзіў яе. Любовіч у сваёй прамове заявіў, што, моў, у яго бытнасць ніхто іншы, як Дзяржплан узняў перад ЦК і СНК рад важнейшых народна-гаспадарчых праблем. Ён, напрыклад, спасылаўся на тое, што Дзяржплан, і нават не сам Дзяржплан, а яго работнік нейкі Нехай Н., узняў і палітычна востра паставіў пытанне аб становішчы конскага пагалоўя ў рэспубліцы. Каму невядома, што ніхто іншы; як ЦК КП(б)Б не раз ставіў пытанне перад Дзяржпланам і Наркамземам аб становішчы конскага пагалоўя ў рэспубліцы. Для чаго-ж патрабавалася Любовічу выцягваць мнімыя заслугі нейкага Нехая Н.?

Асабліва рэзка Любовіч выступіў супроць высунутага ў артыкуле «Звязды» абвінавачвання ў распыленні сродкаў. Што-ж ён прывёў для абвяржэння гэтага? Няпоўнае асваенне фондаў на капітальнае будаўніцтва ў мінулым годзе — вось аказваецца што прывяло да распылення сродкаў. Дапусцім, што гэта так, але-ж хіба Дзяржплан не абавязан сачыць за выкананнем планаў будаўніцтва? Хіба з яго зняты кантрольныя функцыі і хіба не ясна, што Дзяржплан вінават у тым, што і ў гэтым годзе астанецца вялікае пераходзячае будаўніцтва? Што-ж даказаў тав. Любовіч? Калі і даказаў, то толькі сваю віну.

Характэрна, што Любовіч, як той Іван Непомнящчы забыўся аб тым, што на сходзе актыва менскай партарганізацыі работа Дзяржплана была ўзята пад рэзкую большэвіцкую крытыку, забыўся ён і аб тым, што на сходзе актыва ён вымушан быў выступіць і прызнаць рад памылак у рабоце Дзяржплана. Сёння ён аб гэтым ні слова не сказаў.

І Любовіч і Лапцеў лічаць, што ворагі народу арудуюць дзесьці па-за сценамі Дзяржплана — у Наркаммясцпроме, у трэстах, але толькі не ў планавай сістэме БССР. Ці правільна гэта? Ці ўзбройвае такая заява комуністаў і беспартыйных работнікаў на барацьбу з ворагам, ці ўзнімае яна рэволюцыйную пільнасць?

У спрэчках на сходзе выступіў комуніст Хандога. Ён абвінавачваў Любовіча і Лапцева ў тым, што па Дзяржплану гуляе «тэорыя» аб непатрэбнасці райпланаў. Хандога заявіў, што ён лічыць шкоднай практыку распылення сродкаў. Супроць тав. Хандога абрушыўся Любовіч. Ён быў названы невукам, чалавекам нічога не разумеючым у планаванні.

Наўрад ці згодзяцца комуністы з такімі прамовамі, якія не толькі не садзейнічаюць разгортванню рэзкай крытыкі, не зважаючы на асобы, а наадварот, тармозяць яе, зніжаюць, прытупляюць.

С.

АКТЫВЫ НАРКАМАТАЎ

Не ўзброілі гаспадарчы актыў

Трэці дзень пасяджэння актыва Наркамлегпрома БССР нагадваў хутчэй звычайную вытворчую нараду, чым сход актыва, прысвечаны вынікам пленума ЦК ВКП(б). Крытыка работы наркамата ў многіх выступленнях дырэктароў трэстаў і прадпрыемстваў уступіла месца простаму пералічэнню сваіх вытворчых запатрабаванняў і пакорнейшым просьбам да тав. Геаргадзе — задаволіць іх. Усё часцей сталі чутны выразы:

— Яшчэ адна прэтэнзія ў мяне да наркамата (тэхнарук магілеўскага скурзавода імя Сталіна т. Экстрэн).

— Мы заўтра будзем у вас, Пімен Паўлавіч (дырэктар шклозавода «Кастрычнік» т. Галдовіч).

— Пімен Паўлавіч павінен звярнуць увагу... — і т. д.

Не выдзялялася з гэтых прамоў і прамова сакратара парткома гомельскай шчацціннай фабрыкі т. Палякоўскага. Ён не толькі не ўнёс свежага струменю, але ў падхалімстве, напрыклад, не ўступіў першынства нікому, заявіўшы:

— Таварыш нарком тут канкрэтна гаварыў, як трэба перабудавацца...

У сапраўднасці-ж у дакладзе тав. Геаргадзе не было ні слова аб тым, як павінны перабудаваць работу трэсты і прадпрыемствы і як ён сам, як нарком, будзе перабудоўваць работу наркамата. Зусім справядліва папракалі яго ў гэтым рад выступаўшых. Вось, напрыклад, што сказаў у сваёй прамове дырэктар віцебскага шчацціннага камбіната т. Грынберг:

— Я лічу, што цэнтр увагі павінен быць накіраван на пытанне перабудовы нашай работы ў адпаведнасці з рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б). А ці сказаў хоць што-небудзь у гэтым напрамку ў сваім дакладзе тав. Геаргадзе? Я думаў, што нарком скажа, як зараз трэба перабудоўваць работу, а гэтага не было сказана.

Роўна нічога не дала актыву і прамова нам. наркома лёгкай прамысловасці т. Рыбалтоўскага. Яна нікога і ні на што не мабілізавала. Тав. Рыбалтоўскі гаварыў аб усім — і аб ліквідацыі рэзультатаў шкодніцтва, і аб самакрытыцы (якой, дарэчы, асабліва не блішчэла яго прамова), і аб планаванні, і аб якасці прадукцыі, і аб капітальным будаўніцтве. Але ні па аднаму пытанню прамоўца не зрабіў вычарпальнага вываду: што-ж рабіць далей, як выправіць недахопы. Замест гэтага т. Рыбалтоўскі бездапаможна кожны раз заканчваў:

— Трэба падумаць... Неабходна прадумаць... Трэба паставіць пытанне... — і т. д.

У слухачоў міжвольна паўставала пытанне: навошта-ж было т. Рыбалтоўскаму выступаць раней, чым ён сам «прадумаў» тое, што гаворыць?

На фоне гэтых бескаляровых выступленняў асабліва яркімі і цікавымі прагучалі прамовы стаханаўцаў тт. Стэфановіча (новабарысаўскі шклозавод) і Мартынавай (швейная фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі»). Пераканальна і рэзка яны крытыкавалі кіраўнікоў прадпрыемстваў, шклокіраўніцтва, швейтрэста і наркамата.

— Шкоднікі і дыверсанты, кажа т. Стэфановіч, — карысталіся палітычнай слепатой і бесклапотнасцю кіраўнікоў нашага завода і шклокіраўніцтва. Ім, гэтым кіраўнікам, ускружылі галовы поспехі ў выкананні плана. Яны захапіліся банкетамі і параднымі ўсхваленнямі адзін другога. Між тым ворагі народа дзейнічалі. У канцы 1935 года шкоднікі арганізавалі на нашым заводзе масавае атручванне рабочых. Мне асабіста прышлося адчуць гэты дыверсійны акт на сабе. Толькі выпадкова ўдалося прадухіліць смяротныя выпадкі. Заядлы вораг народа Зісман пралез на пасаду тэхніка завода. У заводскіх арганізацыях ён праслыў «актывістам», уцёрся ў давер'е да кіраўнікоў завода. А потым аказалася, што гэты «актывіст» прабаваў вывесці са строю ванную печ. Характэрна, што калі сакратару парткома сігналізавалі аб падазроных дзеяннях Зісмана, ён сур'ёзна раззлаваўся і сказаў, што гэта «спецаедства».

Тав. Стэфановіч далей папракае кіраўнікоў завода, шклокіраўніцтва і наркамата ў тым, што яны перасталі займацца стаханаўскім рухам, забыліся пра стаханаўцаў, адарваліся ад мас. Многія рабочыя нават не ведаюць наркома тав. Геаргадзе і начальніка шклокіраўніцтва т. Кандрашука, бо на заводзе яны — рэдкія госці.

Тав. Мартынава радам фактаў таксама ілюструе адрыў ад мас, адсутнасць увагі да стаханаўскага руху з боку кіраўніка швейтрэста т. Сулькінай.

Усяго ў спрэчках выступіла 36 чалавек з 69 запісаўшыхся. Заключнае слова тав. Геаргадзе яшчэ раз даказала, што ён не любіць самакрытыкі. Гэта заключнае слова было надзвычай «лоўка» пабудавана. Тав. Геаргадзе пачаў з самабічавання:

— Я вінават, што ў спрэчках было недастаткова самакрытыкі. Гэта я сам даў такі тон. Прызнаю, што ўся крытыка па майму адрасу была зусім правільнай. Я сапраўды адарваўся ад мас. Мае паездкі на прадпрыемствы былі гастралёрскімі. У далейшым я ўлічу ўсе недахопы.

Пакончыўшы, такім чынам, з «прызнаннямі», тав. Геаргадзе прыступіў, так сказаць, да «аналізу» асобных выступленняў: дырэктара якаўлевіцкай суконнай фабрыкі т. Відманта, дырэктара новабарысаўскага шклозавода т. Шульгіна, дырэктара шчацціннага камбіната т. Грынберга і інш. Тут ужо справа пайшла зусім інакш. Ён цяжка абрушыўся на занадта смелых прамоўцаў і адхлястаў усіх, хто дазволіў сабе крытыкаваць наркамат і асабіста наркома.

Нарэшце, яркім доказам таго, як кіраўнікі Наркамлегпрома тт. Геаргадзе і Рыбалтоўскі не церпяць самакрытыкі, з'яўляецца рэзалюцыя, прапанаваная імі актыву. Гэта агульная, бяззубая рэзалюцыя нікольні не адлюстроўвае выступленняў на сходзе, не ўзбройвае гаспадарчы актыў для барацьбы са шкодніцтвам, бюракратычным скажэннем прынцыпаў адзінаначалля і палітычнай бестурботнасцю. Ні аднаго слова самакрытыкі, ні слова аб рабоце прадпрыемстваў, трэстаў і наркамата тут няма. Як-быццам нічога і не было, як-быццам усё ў поўным парадку.

На жаль, актыў прыняў гэту пустую дэкларацыю, не выправіўшы яе адпаведным чынам. Пакідае здзіўленне, што ніякіх заўваг аб адсутнасці ў рэзалюцыі самакрытыкі і канкрэтнасці не зрабілі і прадстаўнікі ЦК КП(б)Б тт. Готфрыд і Чорны, якія прысутнічалі на актыве.

С. ГАЛКІН.

КРЫТЫКА З АГЛЯДКАЙ

У трэці дзень работы актыва Наркаммясцпрома гаспадарнікі па-ранейшаму працягвалі фатаграфаваць у сваіх выступленнях недахопы вытворчасці. Доўгія і сумныя прамовы поўны выключна фактамі аб дрэнным спабжэнні, скаргамі на адсутнасць сродкаў, матэрыялаў і інш. І не спросту тут адчуваюцца ўпадніцкія настроі, што сход нічога не дае, што тут займаюцца пустымі размовамі — балбатнёй.

Выступленні некаторых дырэктароў трэстаў на справе паказалі, што яны да апошняга часу не зразумелі і не ўсвоілі рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б) і тых вывадаў, якія з іх выцякаюць. Вядома, што шкоднікі не мала «папрацавалі» ў хімічнай і металапрамысловасці. І калі на актыве выступілі такія людзі, як Левін (дырэктар Белмаштрэста), Урыс (начальнік хімкіраўніцтва), Кузняцоў (дырэктар Белторфа), іх абавязкам было расказаць, як яны прагледзелі шкоднікаў.

Аднак, т. Левін услед за дырэктарамі прадпрыемстваў свайго трэста абмежаваўся скаргамі на дрэннае снабжэнне і фінансаванне. У сваёй 40-мінутнай прамове Левін ні слова не сказаў аб тым, як ён пасылаў на прадпрыемствы неправераных людзей, якія там выкрыты як трацкісты—ворагі народа (трубаліцейны завод, завод «Інтэрнацыянал»).

Кіраўнік Белмаштрэста т. Левін, а таксама намеснік наркома мясцовай прамысловасці т. Галуза не надалі ніякага палітычнага значэння такому абураючаму факту — атручвання 10 рабочых на заводзе «Чырвоны металіст» імя Кірава (Віцебск). У іх гэта не выклікала трывогі, неабходнай большэвіцкай насцярожанасці. Яны, як вузкія дзялягі, канстатавалі гэты факт, і супакоіліся.

Дырэктар завода «Чырвоны металіст» т. Слиозберг таксама не надаў асаблівага значэння данаму здарэнню і абмежаваўся вынясеннем суровай вымовы майстру цэха, а сапраўдных вінаўнікаў не знайшлі, ды і асабліва іх і не шукалі.

Левін ні слова не сказаў аб апараце свайго трэста, дзе пышна расцвітае падхалімства, сямейственасць, бюракратызм, аб чым не мала гаварылі тут работнікі металапрамысловасці. Вострыя пытанні ён пастараўся абыйсці, праматчаць, змазаць.

З відам «вучонага» мужа выступіў начальнік хімкіраўніцтва т. Урыс. Уся яго прамова была напышчана прыгожымі фразамі аб ведах студэнтаў політэхнічнага інстытута, аб кадрах. У той-жа час у яго не хапіла смеласці расказаць актыву аб агіднасцях на апатонавым заводзе, дзе ворагі народа разбурылі прадпрыемства.

Ці выпадкова хімкіраўніцтва асвоіла сродкі на капіталабудаўніцтва ў 1936 годзе толькі на 50 проц.? «Вялікі» начальнік кіруе далёка не многімі прадпрыемствамі. Ці спусціўся ён хоць раз у нізы? Ці не вядома т. Урысу, што галоўны механік наркамата Старажукаў, які працуе з ім у адной установе, чамусьці даў заказ на катлы без топак для галантарэйнай фабрыкі імя Фрунзе. Надзвычай дзіўная задуманасць і дрэнная памяць у т. Урыса.

Арыгінальны прыём выбраў для свайго выступлення начальнік планавага аддзела наркамата т. Дукар. Мякка сланчавым тонам ён пачаў сваё сумнае апавяданне аб «некаторых» недахопах у аддзелах Наркаммясцпрома. Ён крытыкаваў з аглядкай, увесь час пазіраючы, якое ўражанне зробяць яго словы на т. Балціна.

Тав. Дукар адкрыта не расказаў актыву, як ён запланаваў заніжаную праграму па торфаздабычы на 80 тыс. тон і прадставіў яе на зацвярджэнне Дзяржплану. Такая бухгалтарская арыфметыка магла прывесці да разрыву ў паліўным балансе рэспублікі. Хто вінават ў тым, што зусім выкрэслілі з плана ліміты па ахове працы і тэхнікі бяспекі, што адпушчаныя сродкі на капітальнае будаўніцтва распыляюцца па цэламу раду аб'ектаў, і ні адзін не можа своечасова ўступіць у эксплаатацыю. Даволі сказаць, што віцебская друкарня ўжо будуецца чатыры гады і сёлета зноў яе перанеслі на 1938 год. І пасля гэтага хапае ў т. Дукара нахабнасці заявіць з трыбуны актыва, што трэба разабрацца ў гэтых справах. Залішняя і шкодная даверлівасць у кіраўнікоў наркамата да работнікаў свайго апарата.

Трэба адзначыць, што палкая прамова Кузняцова была аднабаковай. Ён таксама «выпусціў» з віду расказаць аб тым, як у трэсце змагаліся супроць развіцця торфаздабычы, аб сямейственасці і падхалімстве ў апараце трэста.

Многія выступаючыя дырэктары прадпрыемстваў і трэстаў рэзка крытыкавалі нікудышную работу Дзяржплана і патрабавалі хутчэйшага склікання схода актыва Дзяржплана разам з гаспадарнікамі наркамата.

І. ТУРЭЦКІ.

ДА КАНЦА ВЫКРЫЦЬ І ВЫПРАВІЦЬ ПАМЫЛКІ

4 красавіка пачаўся справаздачна-выбарчы сход у партыйнай арганізацыі Наркомасветы. З справаздачным дакладам выступіў сакратар парткома т. Пармон. Дакладчык вымушан прызнаць, што партыйны камітэт не зрабіў адпаведных палітычных вывадаў з таго факта, што заклятыя ворагі народу на працягу доўгага часу арудвалі ў Наркомасвеце. Нават пасля праверкі партыйных дакументаў у партарганізацыі выкрыта 7 чалавек трацкістаў, нацдэмаў, эсэраў. Партком не заняўся ліквідацыяй вынікаў шкодніцтва.

Вораг народу Шастакоў выключан з партыі восенню 1936 года. Гэта не перашкодзіла члену парткома Наркомасветы тав. Дзякаву назначыць Шастакова дырэктарам школы. Падручнік трацкіста Шэўчыка намечан да выдання на 1937 год, хоць член парткома Гершон заявіў, што падручнік зняты з выдання.

У лістападзе 1936 года ў партком паступалі заявы аб сувязях комуніста Хейфеца з трацкістамі. На гэту заяву і па сённяшні дзень не рэагавалі.

Самакрытыку ў Наркомасвеце глушылі, затое пышным цветам квітнела падхалімства, угодніцтва і чынашанаванне.

Выступаючы ў спрэчках па справаздачнаму дакладу парткома, комуністы падвяргаюць рэзкай крытыцы работу партыйнай арганізацыі і патрабуюць ад парткома, ад кожнага комуніста ў паасобку, сапраўднага ўзняцця большэвіцкай пільнасці.

У першы дзень схода ў спрэчках выступіў член КП(б)Б т. Лапідус.

— Справаздачны даклад парткома, — кажа ў сваім выступленні т. Лапідус, — мяне не задавальняе. Дакладчык больш за ўсё гаварыў аб ужо вядомых фактах. Ён слаба выкрыў прычыны страты большэвіцкай пільнасці. Тав. Дзякаў адарваны ад масы, ад радавых комуністаў. Нават калі начальніку кіраўніцтва трэба папасці на прыём да тав. Дзякава, то гэта сапраўдная падзея. Прыступіцца да наркома ніколі не ўдаецца. Партком замест крытыкі падхалімнічаў Дзякаву. Кучынскі — прыяцель Дзякава. Нават пасля таго, калі Кучынскі быў выкрыт як вораг народу, Дзякаў браў яго пад сваю абарону.

— Членам нашай партыйнай арганізацыі прыходзіцца чырванець за выступленне тав. Дзякава на гарадскім партыйным актыве. Дзякаў выступіў не самакрытычна, імкнуўся змазаць буйнейшыя палітычныя прарывы. Не дзіва, што абураны партыйны актыў не даў Дзякаву скончыць сваю прамову.

— Глушаць у нас самакрытыку — вось у чым бяда. Нядаўна «Звязда» і інш. газеты выступілі з матэрыялам, дзе раскрываліся факты страты большэвіцкай пільнасці і засмечанасці апарата Наркомасветы ворагамі. Чаму выступленні друку не абмеркаваны на партыйным сходзе? Чаму хаваецца сакратар парткома Пармон, нарком Дзякаў і яго намеснік Гершон? Дакуль яны будуць адмоўчвацца, замест чэснага выпраўлення сваіх памылак?

— Соўнарком БССР, — кажа тав. Лапідус, — кіруе Наркомасветай вельмі дрэнна. Старшыня Соўнаркома тав. Галадзед ад нас адарваны, хоць ён не мог не ведаць аб буйнейшых палітычных прарывах, якія ёсць у Наркомасвеце. Ён гутарыць толькі з наркомам. А як-жа быць, калі нарком дрэнна працуе? Чаму-б тав. Галадзеду не прыйсці да нас, не пагаварыць з радавымі комуністамі?

— Дрэнна кіруе намі і бюро ЦК КП(б)Б, асабліва ў пытанні падбору кіруючых кадраў для Наркомасветы. Дастаткова сказаць, што ў кіраўніцтва Наркомасветы прабіраліся людзі, раскрытыя потым як заклятыя ворагі народу, як Ігнатоўскі, Баліцкі, Платун і іншыя.

Тав. Сялоў у сваім выступленні гаворыць, што Наркомасветы патрабуе асаблівай увагі і дапамогі кіруючых совецкіх і партыйных арганізацый, бо класавы вораг імкнецца пралазіць у гэту сістэму, каб шкодзіць на ідэалагічным фронце. Паказвае гэта Сялоў радам фактаў з жыцця школ, сярэдніх і вышэйшых навучальных устаноў. Менскім педінстытутам яшчэ і цяпер кіруе чалавек, які хавае пад сваім крылышкам нацдэмаў і трацкістаў — Грыневіч. Толькі нядаўна ў Прапойскім раёне выкрыта шпіёнка на пасадзе дырэктара школы.

На трэці дзень схода ў спрэчках выступіў тав. Дзякаў. Комуністы чакалі ад яго рэзкай крытыкі сваіх палітычных памылак.

Але не так зрабіў нарком. Гаварыў ён больш двух гадзін — рэгламент не абмежаваны. Пачаў з таго, што «прызнаў» крытыку правільнай, бясконца біў сябе кулакамі ў грудзі. Але ўсё гэта для формы, для паказу. А на самой-жа справе ў грудзях паважанага наркома бурліла абурэнне па адрасу тых, хто адважыўся яго крытыкаваць.

Асабліва не па густу прышлося Дзякаву выступленне комуніста Лапідуса, супроць якога ён і накіраваў галоўны агонь. Вось асобныя «перлы» красамоўнасці наркома:

— Хто вам даў права заяўляць, што мяне прагналі з гарадскога партыйнага актыва?!

Пасля таго, як Дзякаў «расправіўся» з Лапідусам, ён накінуўся і рэзка адчытаў іншых крытыкаваўшых яго комуністаў.

Варта было тав. Пармону кінуць рэпліку: «Трэба-ж паважаць самакрытыку», як Дзякаў тут-жа груба адчытаў і яго.

Пасля гэтага Дзякаў недвузначна даў зразумець крытыкам, што ад іх мала што залежыць.

Закончыўшы сваю двухгадзінную прамову, ён паспяшыў запэўніць крытыкаваўшых яго, што, уласна кажучы, ён, Дзякаў, не прападзе, калі і не будзе наркомам, так-сяк, а працу сабе знойдзе, «беспрацоўным не буду». Гэты гнілы выпад, зусім законна выклікаўшы абурэнне схода, не патрабуе каментарыяў. Ён паказвае, як тав. Дзякаў «зразумеў» рашэнні Пленума ЦК ВКП(б).

7 красавіка Кагановіцкі РК КП(б)Б разглядаў справу аб фактах грубейшага заціску самакрытыкі ў Наркомасвеце з боку Дзякава. Факты гэтыя мелі месца не так даўно. Але, як паказаў партыйны сход, Дзякаў і цяпер прадаўжае беспакарана глушыць малейшую спробу крытыкаваць яго памылкі.

Тт. Ерамееў, Сямёнаў, Калінічэнка, Фрыдман, Пабітка і інш. у сваіх выступленнях асуджаюць спробы з боку Дзякава заціснуць самакрытыку. У сваіх выступленнях яны прыводзяць рад новых фактаў адарванасці сакратара парткома тав. Пармона, т. Дзякава ад радавых комуністаў, ад масы, факты засмечанасці сістэмы Наркомасветы класава-варожымі элементамі.

Гэта крытыка зусім правільная і павінна быць узнята на яшчэ большую вышыню. Але за нездавальняючую работу Наркомасветы адказваюць і начальнікі кіраўніцтваў, сектароў і ўсе іншыя работнікі апарата. Значыць, разам з вострай крытыкай кіраўніцтва кожны комуніст павінен разгарнуць рэзкую самакрытыку сваіх асабістых памылак, недахопаў, каб такім чынам зрабіць усю партыйную арганізацыю боездольнай. На жаль, гэтага пакуль няма.

І. ШЛЯФЕР.

БЯЗДУШНЫЯ АДНОСІНЫ ДА ДЭЛЕГАТКІ З'ЕЗДА

Варочаючыся з Надзвычайнага Ўсебеларускага З'езда Советаў, дэлегатка Бельская Саша затрымалася на дзень у раённым цэнтры — Мозыры. Калгас «Новы быт», старшынёй якога яна з'яўляецца, знаходзіцца ў аддаленасці 35 кіламетраў ад цэнтра раёна. Таму Бельская звярнулася да старшыні райвыканкома Буякова з просьбай дапамагчы сродкамі транспарта. Той абяцаў адвезці яе ў калгас на легкавой машыне, якая накіроўвалася ў той бок. Задаволеная Бельская пайшла ў гасцініцу і стала чакаць пакуль яе паклічуць.

Якое-ж было здзіўленне, калі яна даведалася, што машына пайшла, а яе не ўзялі. Пакрыўджаная такімі бяздушнымі адносінамі Бельская накіравалася ў калгас пехатой.

Аб гэтым і аб некаторых іншых фактах бяздушных адносін да жывых людзей з боку старшыні райвыканкома і члена бюро райкома партыі Буякова, Бельская, як камуністка, расказала ў сваім выступленні на раённым партыйным сходзе. Аднак прысутнічаўшыя на сходзе члены бюро і сакратар райкома Левін асталіся да яе крытыкі па адрасу Буякова глухімі. У канцы схода Буякоў даў «абвяргальную» даведку і на гэтым справа скончылася.

Удзельнікі схода меркавалі, што бюро райкома зоймецца гэтай справай пасля схода. Аднак меркаванні аказаліся дарэмнымі. Прайшло ўжо некалькі тыдняў і ніхто нават не падумаў пра гэты агідны ўчынак.

Пярвічная партарганізацыя райвыканкома і бюро райкома партыі прайшлі міма бяздушных адносін Буякова да дэлегаткі Ўсебеларускага з'езда Советаў т. Бельскай.

Р. ФРАЛОЎ.

г. Мазыр.

СЛЕДЧЫ ПАТУРАЕ ЗЛАЧЫНЦАМ

Восенню 1935 г. па віне дырэктара Дабрыньскага бровара, Ельскага раёна, Даніловіча і яго намесніка Суровага згніло 24 тоны аўса. Для таго, каб скрыць сляды свайго злачынства, Даніловіч ідзе на ўсякія гнусныя справы. Ён дае «распараджэнне» новапрызначанаму кладаўшчыку Бабаеду, каб той закапаў гэты авёс у зямлю.

Пра ўсё гэта рабочыя бровара напісалі ў раённую пракуратуру. Матэрыялы трапілі ў рукі следчага Герасіменкі, прыяцеля і друга Даніловіча.

І вось Герасіменка пачынае рабіць следства... Спачатку апытвае рабочых Анціпенка і Прышчэпа, якія па «распараджэнню» дырэктара бровара закапвалі ў зямлю авёс. Штосьці следчы запісаў у пратакол допыту і, не прачытаўшы што, прапанаваў распісацца. Далей допытвае сведку — кладаўшчыка Бабаеду. Тут ён тры разы пісаў пратакол і тры разы яго рваў. Як выявілася, Герасіменка па-сямейнаму падышоў да сур'ёзнай справы і змазаў факты злачынства.

А расследваць ёсць што. Доўгі час тут кладаўшчыком працаваў кулак Бардашэвіч. Ён займаўся злоўжываннямі, заплутваў прыход збожжа і інш. Па яго «ініцыятыве» не было запрыходавана 35 тон аўса. Але дырэктар бровара яго хваліў і прэміраваў.

Такім чынам сам следчы Ельскага раёна замест барацьбы са злачыннымі элементамі стаў на шлях патурання апошнім.

В. Р.

АБЯЦАННІ І САПРАЎДНАСЦЬ

Да кастрычніка 1936 года я працаваў галоўным бухгалтарам аршанскай райашчадкасы. Па загаду начальніка кіраўніцтва ашчадкас БССР я быў пераведзен на работу ў гомельскую гарадскую ашчадкасу для ліквідацыі прарываў, выяўленых тут рэвізіяй.

Пры пераводзе ў Гомель мне абяцалі ў бліжэйшы час даць кватэру. Часова я перавёз сям'ю ў Буда-Кашалева. І вось цяпер сям'я мая — цяжарная жонка і двое малых дзяцей—жыве ў сырым маленькім пакоіку плошчаю ў тры квадратныя метры. Я сам валяюся на канапе ў ашчадкасе. Аднак, ніхто на гэта не хоча звярнуць увагі, пра абяцанні забыліся. Жонка ў сучасны момант непрацаздольная па цяжарнасці і па рашэнню урачэбнай камісіі павінна ляжаць у пасцелі, але ляжаць няма дзе. Двое дзяцей знаходзяцца пры хворай маці. Прычым адзін захварэў, даглядаць за хворымі няма каму, бо ў пакоі немагчыма нават увайсці з-за цеснаты.

Я звярнуўся ў кіраўніцтва ашчадкас БССР з просьбай дапамагчы, але мне ў дапамозе адмовілі.

Такі самы рэзультат меў і мой зварот у Гомельскі горсовет. Паўстае пытанне, няўжо я — выдатнік сістэмы ашчадкас БССР, узнагароджаны граматай ЦКамсода пры прэзідыуме ЦВК БССР, пераведзены з Оршы ў Гомель для ліквідацыі прарыву — павінен быць пазбаўлен з сям'ёй самых элементарных умоў жыцця і работы?

В. М. МАЛЕЎ.

За што мяне зволілі з працы?

Больш года я працаваў рабочым-істапніком у кармянскай раённай лазні. За добрасумленныя адносіны да працы мяне паважалі і хвалілі. Але з прыходам новага загадчыка лазні Маркава і машыніста Гоцмана мяне пачалі цкаваць і выжываць з працы. Так было на працягу двух месяцаў. Нарэшце, 4 сакавіка яны беспадстаўна мяне зволілі.

Аб няправільных дзеяннях Маркава ў адносінах да мяне ведаюць райвыканком і райпракуратура, куды я не раз скардзіўся, але яны аказаліся нячулымі. Яны мяне пасылаюць адзін да другога, а я астаюся без працы.

Лічу дзеянні загадчыка лазні і раённых арганізацый няправільнымі. Па Сталінскай Канстытуцыі кожнаму грамадзяніну СССР гарантуецца права на працу. Хто-ж даў права ў Карме парушаць Канстытуцыю?

Т. М. ТАЛКАЧОЎ.

Бюракраты парушаюць правы жанчыны-маці

Работніца соўгаса імя Гікало Ветрыяскага раёна тав. Багданава яшчэ ў снежні месяцы 1935 года атрымала бюлетэнь па цяжарнасці. Яна здала яго ў рабочы камітэт для афармлення і выплаты ёй грошай, але бюракраты з рабачкома згубілі бюлетэнь.

Былы старшыня рабачкома Ціханкоў заяўляе, што бюлетэнь запоўнен і аддадзены для выплаты ў бухгалтэрыю, а нова-абраны старшыня Пабаловец гаворыць, што бюлетэнь згубілі. Невядома, каму верыць з іх, а Багданава ўжо другі год, як не можа атрымаць грошай.

Страціўшы надзею на атрыманне якоганебудзь станоўчага адказу ад рабачкома, яна звярнулася з заявай аб бяздушных адносінах да яе ў Беларускі рабочы камітэт саюза свінасоўгасаў і прасіла, каб паскарэйшаму дапамаглі хутчэй атрымаць грошы.

Намеснік старшыні Беларускага рабочага камітэта саюза т. Фрэйдзін недалёка адышоў і ад чыноўнікаў з рабачкома. Ён абмежаваўся фармальнай адпіскай рабачкому.

ЧЫРВОНЫ І. К.

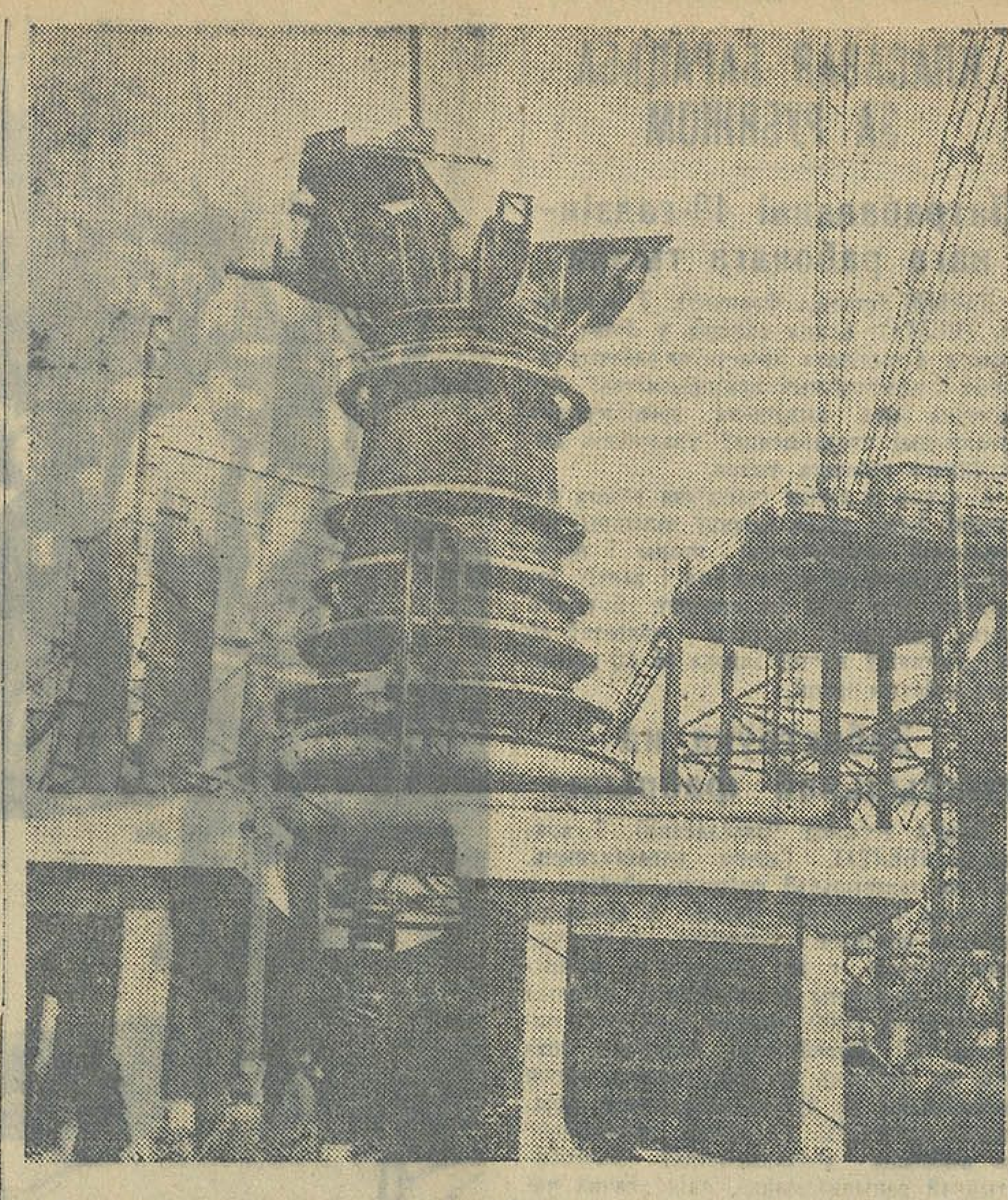

На Марыупальскім заводзе «Азоўсталь» (Данецкая вобласць) будуецца доменная печ аб'ёмам у 1.300 куб. метраў. Домна ўводзіцца ў строй у маі г. г. НА ЗДЫМКУ: від на будуючуюся новую домну № 3.
Фота М. Медухоўскага (СФ).

АЧКАУЦІРАЦЕЛІ З КЛІМАВІЦКАГА РВК

(Дакументы аб бяздушных адносінах да дзяцей)

У снежні 1936 года рэдакцыя атрымала наступнае пісьмо:

«Паважаны рэдактар!

Мы, сіроты Іван Новікаў (10 год) і Матруна Новікава (15 год) з вёскі Мажэніна, Астухоўскага сельсовета, Клімавіцкага раёна, жывём без бацькоў з 1927 года. Бацькі нашы памерлі. Жывём мы ў сырой, неабсталяванай хаце. Я маю 10 год, але школу не наведваю, бо няма чаго апрануць. За летні час мы з сястрою выпрацавалі ў калгасе 102 працадні, на якія атрымалі толькі 22 кілаграмы хлеба. [illegible]

Новікаў І., Новікава М.».

Зараз-жа рэдакцыя паслала гэта пісьмо на імя старшыні Клімавіцкага РВК [illegible] з просьбай [illegible]. Клімавіцкі РВК паведаміў:

«1) Сіроты Новікавы жывуць у сваёй хаце, [illegible]. Апалам забяспечаны.

2) З боку праўлення калгаса да гэтага часу не было [illegible] увагі на выхаванне сірот Новікавых. [illegible]

3) На пасяджэнні прэзідыума Астухоўскага сельсовета [illegible]

Сакратар РВК Максімаў».

[illegible]

ЗДЗІЎЛЯЮЧАЕ РОЎНАДУШША

У Кнорынскім сельсовеце Пухавіцкага раёна сістэматычна зрываюцца заняткі школ дарослых. Яўка на заняткі за апошні час стала вельмі дрэннай. У пасёлках Остраў і Рабінаўка школы зусім перасталі працаваць. У вёсцы Амельна з 70 чалавек наведвае школу не больш 8, у вёсцы Любячка з 42 чалавек наведвае 2—3. Такі-ж самы малюнак і ў іншых школах дарослых па сельсовету.

Старшыня сельсовета і старшыні калгасаў ніякай дапамогі не аказваюць настаўнікам, каб забяспечыць наведванне ў школах дарослых. Настаўнікі ў студзені гэтага года пісалі аб гэтым невыкананні пастаноў партыі і ўрада аб ліквідацыі неписьменнасці і малапісьменнасці сакратару Пухавіцкага райкома партыі тав. Хіжынкову, але дагэтуль ніякіх мер не прынята.

Нас здзіўляе гэта халоднае роўнадушша да зрыву навучання дарослых.

Настаўнікі: Я. ЖУК, В. МАЗУШЫН, П. МАЗАНІН.

Нацдэмаўскі паследыш

У адной з нядаўніх карэспандэнцый «Звязда» сігналізавала аб выключна дрэнным становішчы выкладання лінгвістычных дысцыплін у гомельскім пэдінстытуце. Выкладзеныя ў гэтай карэспандэнцыі факты пры праверцы поўнасцю пацвердзіліся. Выкладчык беларускай мовы Масайлаў з гордасцю аб сабе заяўляе, што ён вучань контррэвалюцыянера-нацдэма Ігнатоўскага.

Праверка яго работы паказала, што ён працягвае ў сваім выкладанні нацдэмаўскую контррэвалюцыйную кантрабанду.

Вядома, што беларускі народ ніколі ў гісторыі не меў сваёй дзяржаўнасці.

Толькі вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя вывела ўсе раней прыгнечаныя народы былой царскай Расіі, у тым ліку і беларускі народ, на шырокі шлях палітычнага і нацыянальнага росквіту. Толькі ў выніку перамогі вялікай пралетарскай рэвалюцыі, атрыманай пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, толькі ў выніку перамогі дыктатуры рабочага класа рабочыя і сяляне Беларусі ўстанавілі сваю беларускую соцыялістычную дзяржаўнасць.

Сапраўдным творцам совецкай дзяржаўнасці беларускага народу была партыя Леніна — Сталіна; толькі пры дапамозе вялікага рускага рабочага класа працоўныя Беларусі змаглі адстаяць сваю незалежнасць і свабоду, зверснуўшы гнёт акупантаў і капіталістаў. У артыкуле 2 Канстытуцыі Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі запісана:

«Палітычную аснову БССР складаюць советы дэпутатаў працоўных, якія выраслі і ўзмацнелі ў рэзультаце звяржэння ўлады памешчыкаў і капіталістаў, заваявання дыктатуры пралетарыята, вызвалення беларускага народу ад нацыянальнага гнёту царызма і рускай імперыялістычнай буржуазіі і разгрому беларускай нацыяналістычнай контррэвалюцыі».

Масайлаў пасля зацвярджання новай Канстытуцыі Совецкай Соцыялістычнай Беларускай Рэспублікі на Надзвычайным XII З'ездзе Советаў працягваў контррэвалюцыйную кантрабанду, дарэмна даводзячы студэнтам, што Беларусь мае сваю дзяржаўнасць, пачынаючы з эпохі Полацкага княства, што Вялікае літоўскае княства было беларускай дзяржавай, што ў ім было дэмакратычнае кіраванне і не было ніякага дэспатызма і прыгнечання, што ў гэты перыяд развіваецца і расквітае нацыянальная беларуская культура і нацыянальная беларуская мова, якая робіцца дзяржаўнай мовай.

Усе гэтыя сцвярджэнні Масайлава з'яўляюцца контррэвалюцыйнай нацдэмаўскай фальсіфікацыяй гісторыі Беларусі. Дакументы выкрываюць нагляднейшую фальсіфікацыю гісторыі Беларусі контррэвалюцыйнымі нацыянал-дэмакратамі перыяда Вялікага княства літоўскага. Статут гэтага княства, які цаніў панскага пса вышэй селяніна, ілюструе ўсю глыбіню паднявалення беларускага народу ў гэты перыяд. Са статута 1529 года, які з'яўляўся асноўным законам Вялікага княства літоўскага, відаць, што за забойства прыгоннага селяніна памешчык плаціў 10 коп грошай (прыблізна па 60 рублёў), за забойства дваровага слугі прыгоннага — 5 коп грошай (прыблізна 30 рублёў). Вышэй цана была забітаму панскаму псу (ад 30 да 120 рублёў на рускія грошы). За збіцце шляхціча селяніну адсякалі руку, за забойства-ж — вешалі.

Нацыянал-дэмакраты, якія змагаліся за буржуазна-памешчыцкую Беларусь, усхвалялі гэты крывавы закон, што абараняў прывілеі і панаванне літоўскага і беларускага панства і ставіў сялян у становішча бяспраўнага быдла. Нацыянал-дэмакраты ўсхвалялі гэты закон як «дэмакратычнейшы» ў свеце.

«Беларусь стагоддзямі з'яўлялася арэнай войнаў. Тут біліся рускія і літоўскія князі, тут ваявалі польскія каралі і маскоўскія цары, тут праходзілі полчышчы шведаў і татарскія орды; палі Беларусі тапталі салдаты Напалеона і тысячы іх асталіся назаўсёды ў водах Беразіны. Змяняліся каралі і цары, але лёс беларускага народу быў заўсёды аднолькавы». (Н. Ф. Гікало, «Совецкая Беларусь»).

Аб усім гэтым ведаў Масайлаў і тым не менш прадаўжаў займацца контррэвалюцыйнай прапагандай.

Аднак, контррэвалюцыйныя фальсіфікацыі гісторыі Беларусі і беларускай мовы не абмяжоўваліся ў Масайлава эпохай Вялікага літоўскага княства, ён працягвае скажаць і наступныя перыяды гісторыі Беларусі і беларускай мовы. Ён заяўляе, што асновапаложнікамі і тварцамі сучаснай беларускай літаратурнай мовы з'яўляюцца рэакцыйныя пісьменнікі Багушэвіч, Дунін-Марцынкевіч і Чачот; Коласа і Купалу—народных паэтаў Беларусі—нацдэм Масайлаў ацэньвае, як прадаўжальнікаў справы Дуніна-Марцынкевіча ў сэнсе далейшага развіцця сучаснай беларускай літаратурнай мовы. Значэнне вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі нацдэм Масайлаў зводзіць да таго, што ў гэты час, быццам, з'явіліся новыя совецкія пісьменнікі. І толькі. Ні слова больш аб вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі, аб беларускай мове пасляхастрычніцкай эпохі.

Падобныя погляды з'яўляюцца нічым іншым, як працягам контррэвалюцыйнай нацдэмаўскай фальсіфікацыі.

Усю гэту контррэвалюцыйную прапаганду Масайлава пакрываў яго кіраўнік Беляеў, загадчык кафедры мовы і вучэбнай часткі пэдінстытута.

Як магло здарыцца, што гэты заядлы вораг народу мог да гэтага часу рабіць беспакарана сваю контррэвалюцыйную справу? Гэта магло здарыцца толькі таму, што кіраўнікі інстытута, як зусім справядліва пісала «Звязда», страцілі рэвалюцыйную бальшавіцкую пільнасць.

Праф. Т. П. ЛОМЦЕЎ.

КОНТРРЭВОЛЮЦЫЙНЫЯ СКАЖЭННІ Ў ІНФАРМАЦЫІ БЕЛТА

(Пісьмо работніка раённай газеты)

Нядаўна БЕЛТА разаслала раённым газетам інфармацыю пад назвай «Юманітэ» аб дакладзе таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б)», дзе, з прычыны скажэння цытаты з «Юманітэ», атрымалася яўна шкодная, контррэвалюцыйная па зместу пісаніна.

Аб БЕЛТА ўжо не раз пісалі. Прыведзены факт яшчэ раз гаворыць аб тым, што інфармацыі БЕЛТА не абыходзяцца без «карэктываў» класавых ворагаў.

П. ВАЛОДЗЬКА.

Сакратар раённай газеты «Калектывіст» (Чэрвеньскі раён).

* * *

АД РЭДАКЦЫІ. Падобныя пісьмы намі атрыманы ад работнікаў і іншых раённых газет (тав. ІВАШЫН—Уздзенскі раён, ГАРЛЕЎСКІ—Лагойскі раён). Абураючыся гэтым прыкладам, яны правільна ўказваюць, што гэта не адзіны выпадак у рабоце БЕЛТА.

Веснік БЕЛТА, з якога ўзят прыведзены вышэй прыклад, падпісан рэдактарам БЕЛТА РУСЕЦКАЙ. Ён таксама перадаваўся па радыё для раённых газет.

БЕЛТА, не зважаючы на шматлікія папярэджанні аб неабходнасці ўзмацнення большэвіцкай пільнасці, не зрабіла для сябе неабходных вывадаў.

ГАЗЕТА СІСТЭМАТЫЧНА СПАЗНЯЕЦЦА

Газета «Ленінскі прызыў» (орган Аршанскага РК КП(б)Б і РВК) заўсёды выходзіць з вялікім спазненнем. У горадзе яе чытаюць амаль заўсёды толькі на другі дзень пасля даты выхаду яе з друкарні, а ў вёсках газету атрымліваюць на трэці дзень.

Адказны рэдактар газеты т. Рабіновіч на шматлікія скаргі падпісчыкаў адказвае:

— Гэта ўжо наша справа, калі выпускаць газету... чакайце, прыдзе... навошта хвалявацца?..

Не паважае рэдакцыя сваіх чытачоў. Больш нічым сістэматычныя спазненні газеты растлумачыць нельга.

САМАЦВЕТАЎ.

АВАЛОДАЦЬ БОЛЬШЭВІЗМАМ

В. ФОМЕНКА

Даклад і заключнае слова таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б) прадстаўляюць сабой каштоўнейшы ўклад у скарбніцу большэвіцкай тэорыі і практыкі. Побач з важнейшымі тэарэтычнымі абагульненнямі, даклад і заключнае слова таварыша Сталіна маюць самыя канкрэтныя вывады і ўказанні для практычнай работы партыі.

Наша ленінска-сталінская партыя заўсёды чула сачыла за працэсамі, якія адбываюцца ўнутры краіны і за яе межамі. Яна ўлоўлівала ўсе змены ў канкрэтнай абстаноўцы, зрухі ў суадносінах класавых сіл і тыя новыя прыёмы барацьбы, якія класавы вораг ужывае супроць нас, супроць соцыялізма. На ўважлівым вывучэнні палітычнай абстаноўкі, на базе рэальных фактаў, якія характарызуюць гэту абстаноўку, але ніколі і ні ў якай абстаноўцы не адмаўляючыся ад сваіх карэнных задач, ад прынцыповых палажэнняў, большэвікі будавалі і будуюць сваю тактыку, свае метады і прыёмы работы, высоўваюць лозунгі, якія з'яўляюцца сціслай формулай цэнтральнай палітычнай задачы, якая стаіць перад партыяй і працоўнымі масамі. Гэтыя лозунгі вынікалі не толькі з вопыту самой партыі, але і з велізарнага вопыту, накопленага рабочым класам, усім народам. Сіла большэвікоў заключаецца ў тым, што яны, будучы непарыўна звязаны з масамі, вучачы і выхоўваючы іх, ведучы за сабой, умеюць вучыцца ў мас, чэрпаць мудрасць мільёнаў і ўвасабляць гэту мудрасць у дзеянне, у найвялікшыя справы соцыялістычнага будаўніцтва.

У сваім заключным слове таварыш Сталін прывёў выдатны прыклад з старажытняй грэчаскай міфалогіі аб Антэі — цудоўным героі, які чэрпаў магутнасць ад датыкання да сваёй мацеры-зямлі. Антэй перамагаў усіх ворагаў, пакуль яго не перахітрыў Геркулес. Геркулес адарваў Антэя ад зямлі, узняў яго і задушыў у паветры. «Я думаю, — гаворыць таварыш Сталін,—што большэвікі нагадваюць нам героя грэчаскай міфалогіі, Антэя. Яны таксама, як і Антэй моцны тым, што трымаюць сувязь са сваёй маці, з масамі, якія парадзілі, ускармілі і выхавалі іх. І пакуль яны трымаюць сувязь са сваёй маці, з народам, яны маюць усе шансы на тое, каб астацца непераможнымі».

На сувязі з масамі большэвікі правяраюць і кожнага асобнага партыйца, і ўсю сваю работу. Варта зазнацца, захапіцца сваімі поспехамі, адарвацца ад мас — і сумныя вынікі гэтага адразу сказваюцца. Гэта і здарылася з многімі нашымі кіраўнікамі-большэвікамі, якія ў захапленні перамогамі, якіх мы дабіліся толькі дзякуючы сувязі з масамі, зазналіся, заразіліся ідыёцкай хваробаю палітычнай бестурботнасці і аказаліся ашуканымі ворагамі народу — трацкістамі і правымі рэстаўратарамі капіталізма, якія ператварыліся ў банду забойцаў, шпіёнаў, здраднікаў, дывэрсантаў.

«Чым растлумачыць, — пытае таварыш Сталін, — што нашы кіруючыя таварышы, якія маюць багаты вопыт барацьбы з усякага роду антыпартыйнымі і антысовецкімі плынямі, аказаліся ў даным выпадку настолькі наіўнымі і сляпымі, што не здолелі разгледзець сапраўдны твар ворагаў народу, не здолелі распазнаць ваўкоў у авечай шкуры, не здолелі сарваць з іх маску?». Адказ на гэтае пытанне можна знайсці толькі ў тым факце, што многія нашы кіраўнікі, захапіўшыся гаспадарчымі кампаніямі і велізарнымі поспехамі на фронце гаспадарчага будаўніцтва, забылі, што ёсць капіталістычнае акружэнне, якое не толькі не спыніла супроць нас барацьбу, але чакае выпадку, каб напасці на нас. Яны прагледзелі, што трацкісты з палітычнай плыні ў рабочым класе, чым яны былі 7—8 год таму назад, пераразіліся ў азвярэлую беспрынцыпную і безыдэйную банду шкоднікаў, шпіёнаў, дывэрсантаў і забойцаў, якія служаць не за страх, а за сумленне сваім гаспадарам — контрразведкам фашысцкіх дзяржаў. Яны, нарэшце, прагледзелі, што шкодніцтва цяпер праводзіцца іншымі метадамі, чым раней, гадоў дзесяць назад, а самае галоўнае — іншымі кадрамі. Калі раней у перыяд шахцінскай справы і працэсаў «промпартыі» падкоп пад рэвалюцыю вялі буржуазныя спецыялісты, якія пераважалі нашы кадры ў галіне тэхнікі, то зараз замежныя контрразведкі набылі трацкістаў, якія прыкрываюцца партыйным білетам і дэкларацыямі аб адданасці соцыялізму. Не маючы перад нашымі работнікамі ніякіх пераваг у тэхнічных пытаннях, трацкісты ўпіраліся ў давер'е, палітычна ашуквалі заражоных бестурботнасцю і слепатой кіраўнікоў. У гэтым і заключаецца карэнная розніца паміж характарам шкодніцтва ў шахцінскі перыяд і ў сучасны момант.

Ці можа партыя ў гэтых умовах аставацца на пазіцыях старых метадаў выхавання кадраў? Ці можа яна ігнараваць асаблівасці перажываемага краінай перыяда і мірыцца з недахопамі ў нашай рабоце, што прывялі да такіх небяспечных вынікаў? Ці можна праходзіць міма пранікнення японa-германа-трацкісцкіх агентаў на адказныя ўчасткі соцыялістычнага будаўніцтва з мэтаю падрыву нашай магутнасці і аблягчэння ваеннага нападу на нашу краіну азвярэлых ворагаў чалавецтва, фашысцкіх падпальшчыкаў вайны? Не, наша партыя перастала-б быць большэвіцкай партыяй, калі-б не перабудавала быстра сваю работу, не высунула новых метадаў барацьбы, пры дапамозе якіх можна ліквідаваць недахопы работы і выкараніць, выкарчаваць трацкісцкіх і іншых двурушнікаў.

Воссю ўсёй гэтай перабудовы з'яўляецца ажыццяўленне новага лозунга, высунутага таварышам Сталіным перад партыяй, перад усімі большэвікамі, партыйнымі і беспартыйнымі. «Неабходна дапоўніць стары лозунг аб авалоданні тэхнікай, які адпавядае перыяду шахцінскіх часоў, новым лозунгам аб палітычным выхаванні кадраў, аб авалоданні большэвізмам і ліквідацыі нашай палітычнай даверлівасці, лозунгам, зусім адпавядаючым цяперашняму перажываемаму перыяду». Так сфармуляваў таварыш Сталін новую цэнтральную палітычную задачу, якая стаіць перад партыяй. Ці азначае гэта, што партыйныя арганізацыі павінны выкінуць гаспадарку і не займацца ёю? Ці азначае гэта, што нас перастала цікавіць тэхнічная падрыхтоўка нашых кадраў? Зусім не. Гэта было-б крайнасцю, якая нічога апрача шкоды не прыносіць справе. Паварот у бок узмацнення партыйна-палітычнай работы азначае, што поспехі ў галіне гаспадарчага будаўніцтва павінны спалучацца з поспехамі палітычнымі. Мы не можам таксама закінуць далейшую тэхнічную падрыхтоўку кадраў. Але на першы план у барацьбе за кадры высоўваецца пытанне аб іх палітычным выхаванні, аб узбраенні нашых людзей большэвізмам, аб ліквідацыі палітычнай бесклапотнасці, якая вядзе да слепаты. Бо «цяпер слабасць нашых людзей складае не тэхнічная адсталасць, а палітычная бесклапотнасць, сляпое давер'е да людзей, выпадкова атрымаўшых партыйны білет, адсутнасць праверкі людзей не па іх палітычных дэкларацыях, а па рэзультатах іх работы. Цяпер вузлавым пытаннем для нас з'яўляецца не ліквідацыя тэхнічнай адсталасці нашых кадраў, бо яна ў асноўным ужо ліквідавана, а ліквідацыя палітычнай бесклапотнасці і палітычнай даверлівасці да шкоднікаў, якія выпадкова атрымалі партыйны білет» **(Сталін).**

Авалоданне большэвізмам нашымі людзьмі ёсць у сучасны перыяд цэнтральнае звяно, ухапіўшыся за якое мы выцягнем увесь ланцуг задач, якія стаяць перад партыяй і краінай, даб'емся новых перамог у барацьбе за соцыялізм і будзем біць ворага, якой-бы маскаю ён ні прыкрываўся. Быць большэвіком — гэта значыць умець распазнаваць і выкрываць ворага, якімі-б ён хітрымі прыкрыццямі ён ні карыстаўся. Быць большэвіком—гэта значыць уладаць вострай зброяй рэвалюцыйнай пільнасці, памятаць, што класавая барацьба ўнутры краіны не абмежавана геаграфічнымі межамі нашай дзяржавы, а жывіцца звонку, знаходзіць актыўнае падтрыманне ў акружаючых нас буржуазных дзяржавах. Быць большэвіком — гэта значыць правяраць людзей не па іх знешніх даных, асабістых сувязях і пышных дэкларацыях, а па іх справах, падбіраць работнікаў у першую чаргу па рэвалюцыйнай загартоўцы і палітычнай стойкасці, а затым і па дзелавой кваліфікацыі. Быць большэвіком — гэта значыць трымаць заўсёды, на якім-бы высокім пасту ні знаходзіўся, самую цесную, непарыўную сувязь з масамі, вучыцца ў мас, умець адказваць перад масамі за даручаную справу. Быць большэвіком — гэта значыць умець самому прызнаваць свае памылкі, выпраўляць іх і выхоўваць кадры ў духу крытыкі і самакрытыкі.

Многія кіраўнікі адмежаваліся ад крытыкі і самакрытыкі сляпой падхалімства, чынапаважання, арцеллю «сваіх людзей», частка якіх нярэдка аказваецца свядома халуйствуючымі ворагамі народу, якія выкарыстоўваюць ліслівасць і пахвалу для заваявання давер'я. Падобныя аматары матаццных усхваленняў забылі, што крытыка і самакрытыка ёсць метад партыйнага дзеяння і выхавання кадраў. Людзей трэба правяраць не толькі зверху, але і знізу. У гэтым заключаецца адзін з асноўных прынцыпаў большэвіцкага кіраўніцтва, гэта адна з правераных вопытам шматгадовай барацьбы баявая традыцыя партыі Леніна—Сталіна. Крытыка знізу—магутны рычаг, магутны сродак паляпшэння работы, шлях выкарыстоўвання пільнасці совецкага народу, прайшоўшага вялікую школу соцыялістычнай рэвалюцыі. У адным з артыкулаў аб задачах чысткі партыі В. І. Ленін пісаў: «Працоўная маса з найвялікшай чуласцю ўлоўлівае розніцу паміж чэснымі і адданымі комуністамі і такімі, якія ўнушаюць агіду чалавеку, у поце твара здабываючаму сабе хлеб, чалавеку, які не мае ніякіх прывілей, ніякіх «шляхоў да начальства». (Ленін, твор, т. XXVII, стар. 12—13).

Большэвік павінен апірацца на масы, якія дапамогуць выкрыць ворага, дапамогуць распазнаць, хто пакасціць нам, хто прабуе сарваць вялікую справу соцыялізма. Масы дапамогуць ліквідаваць ідыёцкую хваробу бесклапотнасці. Авалодаўшы большэвізмам, расправіўшыся з палітычнай бесклапотнасцю і даверлівасцю, «мы можам сказаць з поўнай упэўненасцю, што нам не страшны ніякія ворагі, ні ўнутраныя, ні знешнія, нам не страшны іх вылазкі, бо мы будзем іх разбіваць у будучым таксама, як разбіваем іх у сучасным, як разбівалі іх у мінулым». **(Сталін).**

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

БІЛЬБАО (галоўны горад Баскскай аўтаномнай вобласці), 7 красавіка. (БЕЛТА). На біскайскім фронце, не гледзячы на вялікія страты, мяцежнікі прадаўжаюць атаку на рэспубліканскія пазіцыі ў сектары Очандыяно. У сектары Эларыо агнём рэспубліканцаў былі рассеяны рэзервы праціўніка, якія накіроўваліся да пазіцыі Уркіола (на паўднёвы ўсход ад Дуранго). У гэтым раёне мяцежнікі, як відаць, рыхтуюць новае наступленне.

Учора ў паветраным баі рэспубліканскія знішчальнікі збілі два самалёты мяцежнікаў, якія прабавалі бамбардыраваць рэспубліканскія пазіцыі.

Авіяцыя мяцежнікаў штодзень павялічвае сваю актыўнасць і неаднаразова робіць спробы бамбардыраваць Більбао. Сёння раніцою самалёты мяцежнікаў бамбардыравалі аэрадром у Більбао, але ні адна бомба не папала ў намечаную цэль. Праз гадзіну авіяцыя мяцежнікаў паўтарыла налёт на Більбао, але пры з'яўленні ўрадавых знішчальнікаў самалёты мяцежнікаў, не прымаючы бою, хутка скрыліся.

У Біскайскім заліве апэрыруюць ваенныя судны фашысцкіх мяцежнікаў «Канарыяс», «Эспанья», «Альмірантэ сервера» і «Веласко». Учора яны абстралялі гарадок Ларэдо і паселішча Сантоньа, размешчаныя паміж Більбао і Сантандэрам.

Учора ўвечары над Сантандэрам з'явіліся некалькі самалётаў мяцежнікаў. Скінуўшы бомбы, яны скрыліся. У рэзультаце бамбардыроўкі 8 чалавек забіта і некалькі чалавек ранена.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 7 красавіка. (БЕЛТА). Вячэрнія газеты змяшчаюць тэлеграмы аб бліскучай аперацыі іспанскіх рэспубліканскіх войск па дарозе каля Вільяарта (на поўдзень ад Пасабланка). У тэлеграме ўказваецца, што мяцежнікі былі вымушаны ўцякаць у беспарадку, і рэспубліканскія войскі прасунуліся на 7 клм., заняўшы горны праход Галатравена. Заняцце Галатравена забяспечвае рэспубліканскім войскам вельмі выгадныя пазіцыі.

***

ПАРЫЖ, 8 красавіка. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што ў раёне Вільяарта (на поўнач ад Кардовы) рэспубліканцы прадаўжаюць падбіраць ваеннае снаражэнне, кінутае мяцежнікамі пасля іх паражэння на гары Чымора. Сярод трафеяў — некалькі гармат, 19 кулямётаў, 2 марціры, 40 ручных кулямётаў, 800 вінтовак, адна зенітная гармата, 7 легкавых машын, 8 грузавікоў, адзін германскі і 2 італьянскія танкі, шмат бомб і снарадаў. На захвачанай тэрыторыі выяўлена 500 трупаў мяцежнікаў.

ЛЕВЫЯ РЭСПУБЛІКАНЦЫ ВЫКРЫВАЮЦЬ ПРАВАКАЦЫЙНУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ ТРАЦКІСТАЎ У ІСПАНІІ

МАДРЫД, 7 красавіка. (БЕЛТА). Орган рэспубліканскай левай «Палітыка» перасцерагае іспанскую моладзь супроць трацкісцкай небяспекі. Газета ўказвае, што ў той час, як іспанскі народ і ўся [illegible]

[illegible] кісцкай газеткі ад 23 сакавіка, багаты нападкамі на аб'яднаную соцыялістычную моладзь і маладзёжныя арганізацыі Каталоніі і краіны баскаў. [illegible]

ПРАБЫВАННЕ БЕНЕША Ў БЕЛГРАДЗЕ

ВЕНА (сталіца Аўстрыі), 7 красавіка. (БЕЛТА). З Белграда (сталіца Югаславіі) паведамляюць, што прэзідэнт Чэхаславацкай рэспублікі Бенеш, [illegible]

[illegible] саюз. Афіцыяльная паездка ў Прагу прынца-рэгента Паўла, дата якой будзе ў хуткім часе ўстаноўлена, зноў падкрэсліць адзінства палітыкі і мэтаў абодвух дзяржаў».

Паездка ў Прагу прынца-рэгента Паўла, згодна паведамленняў з Белграда, паследуе ў маі.

ВЕНА, 7 красавіка. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Белграда, прэзідэнт Чэхаславацкай рэспублікі Бенеш і міністр замежных спраў Крофта сёння зноў мелі нараду з югаслаўскім прынцам-рэгентам Паўлам і прэм'ерам Стаядыновічам, а таксама з міністрам унутраных спраў Каро- [illegible]

КЛАСАВАЯ БАРАЦЬБА ЗА РУБЯЖОМ

Патрабаванні 40-гадзіннага рабочага тыдня

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 7 красавіка. (БЕЛТА). Сёння раніцой у Ліоне адбылася 4-гадзінная забастоўка рабочых газавых і электрычных прадпрыемстваў. Забастоўка была выклікана процідзеяннем арганізацыі прадпрыемцаў увядзенню 40-гадзіннага рабочага тыдня.

У сувязі з гэтым старшыня совета міністраў Блюм учора прыняў дэлегацыі генеральнай канфедэрацыі працы і прафсаюза работнікаў асвятлення і заявіў дэлегатам, што ўрад на працягу будучага тыдня разгледзіць праекты дэкрэтаў аб правядзенні ў жыццё закона аб 40-гадзінным рабочым тыдні.

Забастоўка на тэкстыльнай фабрыцы

ПРАГА (сталіца Чэхаславакіі), 7 красавіка. (БЕЛТА). Газеты паведамляюць, што на тэкстыльнай фабрыцы «Этрых» у Трутнове (паўночная Чэхія) 5 красавіка рабочыя абвясцілі забастоўку «са складзенымі рукамі», г. зн. з'явіліся на фабрыку, але да работы не прыступілі. Рабочыя ў колькасці 1000 чалавек прад'явілі дырэкцыі 43 патрабаванні, заявіўшы, што яны не пакінуць фабрыкі, пакуль гэтыя патрабаванні не будуць задаволены. Прычынай забастоўкі з'яўляецца правядзенне на фабрыцы мерапрыемстваў капіталістычнай рацыяналізацыі, якія значна пагаршаюць умовы працы і матэрыяльнае становішча рабочых.

Наступленне рэакцыйных элементаў

ВАШЫНГТОН (сталіца ЗША), 6 красавіка. (БЕЛТА). Сенат ЗША 48 галасамі супроць 36 адхіліў рэзалюцыю, якая прадугледжвае абвяшчэнне незаконнымі «польскіх стачак» (забастовак, суправаджаемых занятцем заводскіх карпусоў бастуючымі) [illegible]

Рэакцыйныя элементы ў палаце прадстаўнікоў [illegible] «польскіх стачак» і абмежавання правоў прафсаюзаў.

Прадпрыемцы абвясцілі лакаут

ШАНХАЙ (буйнейшы порт Кітая), 7 красавіка. (БЕЛТА). Згодна паведамленням, адміністрацыя тэкстыльнай фабрыкі «Кун-і» у Шанхаі [illegible]

Рост дарагоўлі ў Польшчы

ВАРШАВА (сталіца Польшчы), 8 красавіка. (БЕЛТА). Учора на пасяджэнні савета міністраў абмяркоўваліся меры супроць павышэння цэн на тавары ў Польшчы. У апублікаваным пасля пасяджэння ўрадавым паведамленні гаворыцца, што «па тэмпах росту цэн Польшча заняла адно з першых месц у Еўропе» і што далейшы рост цэн можа пацягнуць за сабой «сур'ёзныя труднасці ў эканамічным жыцці».

ВЯСНА. У менскім гарадскім садзе. Фотаэцюд С. Грына і В. Лейна.

КРАІНА КВІТНЕЮЧАЙ МАЛАДОСЦІ

Гутарка з членам французскай медыцынскай дэлегацыі праф. Вольманам.

Праездам ва Францыю ў Менску спыніўся член дэлегацыі французскіх медыцынскіх дзеячоў, наведаўшай СССР, праф. Еўгеній Маркавіч Вольман.

Праф. Вольман — кіраўнік аднаго з аддзяленняў Пастэраўскага інстытута ў Парыжы, вучань выдатнага рускага вучонага Мечнікава, аўтар работ па ультравірусах і бактэрыяфагах.

Ён нарадзіўся ў Менску, дзе пражыў да 1902 года. Не скончыўшы рэальнае вучылішча, праф. Вольман выехаў у Бельгію, дзе атрымаў вышэйшую медыцынскую адукацыю, а затым пасяліўся ва Францыі.

На пытанне супрацоўніка «Звязды» аб уражаннях ад паездкі ў СССР, праф. Вольман сказаў:

— Мае ўражанні можна выказаць некалькімі словамі — здзіўляе маладосць і надзвычайны энтузіязм. Гэта мы наглядалі на заводзе і ў навуковай лабараторыі, на кожным кроку. Тут для маладосці ўсё даступна і ўсё магчыма. Велізарныя масы насельніцтва краіны, якія раней праходзілі міма жыцця, цяпер прымаюць у ім актыўны ўдзел.

Мы ўпэўніліся, што ў Совецкім Саюзе робіцца многае для ўсямернага развіцця навуковай дзейнасці. Такім установам як Усесаюзны інстытут эксперыментальнай медыцыны ў Маскве і Ленінградзе, Акадэмія навук СССР, можа пазайздросціць кожная краіна. У сэнсе іх матэрыяльных умоў і колькасці супрацоўнікаў — нічога падобнага ў Еўропе няма. У совецкіх медыцынскіх установах асаблівая ўвага звярачаецца на рашэнне актуальных задач, але совецкія вучоныя адначасова вядуць навукова-даследчую работу над надзвычайна арыгінальнымі медыцынскімі праблемамі. З усяго відаць, што на гэтыя мэты тут не шкадуюць ні сіл, ні сродкаў, ні часу.

Нашы сустрэчы ў Маскве і Ленінградзе, бясспрэчна, дадуць многа для абмену вопытам і ўзмацнення навуковых сувязей паміж СССР і Францыяй. Мы можам адзін аднаго папаўняць і гэта будзе вельмі карысным.

Гаворачы аб Менску, праф. Вольман заявіў:

— Я пакінуў Менск у апошні раз 32 гады таму назад. Менск, у мінулым амярцвеўшы корань, нагадаў мне сёння магутную зялёную галіну. Паміж старым і новым Менскам няма нічога агульнага. Стары горад памірае. У гэтым я ўпэўніўся, аб'ехаўшы старую Камароўку, дзе цяпер знаходзіцца Клінічны гарадок і іншыя выдатныя ўстановы. Я быў у Беларускім мікрабіялагічным інстытуце і прысутнічаў на практычных занятках па кафедры праф. Фрыда. Інстытут зрабіў на мяне добрае ўражанне.

М. КІН.

ПРЫЁМ У МЕНСКАЕ ВАЕННАЕ ВУЧЫЛІШЧА ІМЯ М. І. КАЛІНІНА

Пачаўся прыём заяў аб паступленні ў менскае ваеннае вучылішча імя М. І. Калініна (былая АБВШ).

Згодна правіл прыёму ў менскае ваеннае вучылішча прымаецца моладзь ва ўзросце ад 17 да 22 год з адукацыяй не ніжэй 8 класаў сярэдняй школы. Без прыймовых іспытаў на трохгадовы тэрмін навучання прымаюцца студэнты вышэйшых навучальных устаноў, асобы, скончыўшыя ў 1937 годзе поўныя сярэднія школы (10 класаў) і роўныя ім па агульнаадукацыйнай падрыхтоўцы навучальныя ўстановы, вучні, перайшоўшыя ў 1937 годзе ў 9 і 10 класы сярэдняй школы з ацэнкай па рускай мове і матэматыцы не ніжэй чым «добра», а па ўсіх астатніх прадметах не ніжэй «пасрэдна».

Студэнты вышэйшых навучальных устаноў і асобы, скончыўшыя поўныя сярэднія школы і адпаведныя ім навучальныя ўстановы, могуць паступаць на двухгадовы тэрмін навучання пры ўмове здачы ўступных іспытаў па рускай мове і матэматыцы ў аб'ёме поўнай сярэдняй школы.

Асобы з адукацыяй за 8 класаў праходзяць уступныя іспыты па рускай мове і матэматыцы ў аб'ёме 8 класаў сярэдняй школы, а асобы, якія не маюць агульнаадукацыйнага цэнза ў аб'ёме 8 класаў сярэдняй школы, праходзяць прыёмныя іспыты па ўсіх асноўных прадметах за 8 класаў сярэдняй школы.

Вучні, падаўшыя заявы да сканчэння навучальнага года ў грамадзянскай школе, павінны прадставіць спраўкі з указаннем, у якім класе вучацца і ацэнак паспяховасці па ўсіх прадметах.

Усе паступаючыя ў ваеннае вучылішча праходзяць медыцынскі агляд пры РВК і пры ваенным вучылішчы. Уступныя іспыты будуць праведзены з 1 па 15 жніўня 1937 года.

Усе неабходныя спраўкі аб парадку паступлення ў ваеннае вучылішча можна атрымаць у райваенкаматах, або непасрэдна пры пісьмовым і вусным звароце ў ваеннае вучылішча ў Менску.

Поспех набору ў гэтым годзе ў першую чаргу будзе залежаць ад работы партыйных і комсамольскіх арганізацый БССР.

Дапамагчы ваеннаму вучылішчу набраць высокаграматны склад, беззаветна адданы справе партыі Леніна—Сталіна, з'яўляецца справай гонару кожнай комсамольскай арганізацыі і, у першую чаргу, комсамольскіх арганізацый сярэдніх і вышэйшых навучальных устаноў БССР.

Начальнік менскага ваеннага вучылішча камбрыг АЛЕХІН.

ПЕРАМОГА ПЛАЎЦОЎ МЕНСКА

У басейне менскага Дома Чырвонай Арміі імя маршала Совецкага Саюза тав. Варашылава [illegible]

ДЗЕННІК

— Семінар рэдактароў шматтыражак і насценгазет адбудзецца 9 красавіка ў 7 гадзін вечара ў Доме партактыва (пакой 17).

— Чарговы семінар рабочых прапагандыстаў адбудзецца 9 красавіка ў 7 гадзін вечара ў памяшканні Дома партактыва (пакой 21).

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

МЕНСКІ ЦЭНТРАЛЬНЫ ТЭЛЕГРАФ

ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА УСІХ ГРАМАДЗЯН, АРГАНІЗАЦЫЙ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І ДЗЯРЖУСТАНОЎ, ШТО ІМ

АДКРЫТ ПРЫЁМ ФОТАТЭЛЕГРАМ,

АДРАСАВАНЫХ У МАСКВУ І СМАЛЕНСК, ПЕРАДАВАЕМЫХ ПА БІЛЬДТЭЛЕГРАФУ, ЯКІ З'ЯЎЛЯЕЦЦА НАВЕЙШЫМ І ДАКЛАДНЕЙШЫМ ДАСЯГНЕННЕМ ТЭХНІКІ Ў ГАЛІНЕ ЭЛЕКТРАСУВЯЗІ, МАГЧЫМАСЦЬ ЯКІХ-БЫ ТО НІ БЫЛО СКАЖЭННЯЎ У ФОТАТЭЛЕГРАМАХ ВЫКЛЮЧАЕЦЦА; ПЕРАДАЧА НАПІСАНАГА ПРАВОДЗІЦЦА АБСАЛЮТНА ДАКЛАДНА, З ЗАХАВАННЕМ УСІХ ДЭТАЛЕЙ АРЫГІНАЛА — ПОЧАРКУ, ПОДПІСАЎ, ПЯЧАТАК і інш.

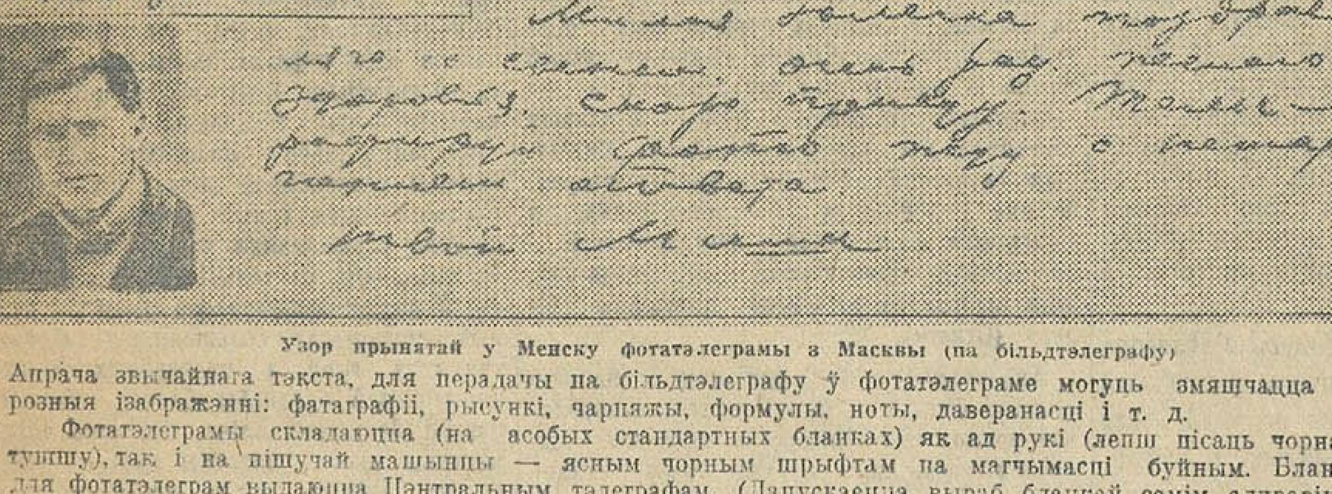

Узор прынятай у Менску фотатэлеграмы з Масквы (па більдтэлеграфу)

Апрача звычайнага тэксту, для перадачы па більдтэлеграфу ў фотатэлеграме могуць змяшчацца і розныя ізабражэнні: фатаграфіі, рысункі, чарцяжы, формулы, ноты, даверанасці і т. д.

Фотатэлеграмы складаюцца (на асобых стандартных бланках) як ад рукі (лепш пісаць чорнай тушшу), так і на пішучай машынцы — ясным чорным шрыфтам па магчымасці буйным. Бланкі для фотатэлеграм выдаюцца Цэнтральным тэлеграфам. (Дапускаецца выраб бланкаў самім адпраўшчыкам пры ўмове захавання ўстаноўленага стандарта — колеру і якасці паперы).

Плата за фотатэлеграмы спаганяецца (незалежна ад ліку слоў) **у наступным размеры:**

За фотатэлеграму на 1/4 бланка (218 × 75 мм.) — **5 руб.**
за фотатэлеграму на 1/2 бланка (218 × 150 мм.) — **10 руб.**
за фотатэлеграму на 3/4 бланка (218 × 225 мм.) — **15 руб.**
за фотатэлеграму на цэлым бланку (218 × 300 мм.)—**20 руб.**

Фотатэлеграмы могуць быць **тэрміновыя, «молнии»**, а таксама і асобага віду: з адказам, з паведамленнем аб часе ўручэння, з некалькімі адрасамі і інш. відаў (за выключэннем тэлеграм цыркулярных, «вслед» і «с проверкой»).

ДЫРЭКЦЫЯ МЕНСКАГА ЦЭНТРАЛЬНАГА ТЭЛЕГРАФА.

У ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)
9 красавіка
КАПІТАНСКАЯ ДАЧКА
Абанемент № 78.

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра | БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
9 красавіка
КАПЕЛЯ
Абанемент № 13.

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
ВЯЛІКІЯ КРЫЛЛІ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
ДЗЕЦІ КАПІТАНА ГРАНТА
Кінохроніка № 15.

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
ЗОРЫ ПАРЫЖА
Пачатак сеансаў 5, 7, 9 і 11 гадзін веч.

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
ВАРОЖЫЯ СЦЕЖКІ

Гукавы кінотэатр «Спартак»
РАДЗІМА КЛІЧА

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 10 КРАСАВІКА:
8.30 — «Апошнія паведамленні». 16.00 —канцэрт. 17.00 — перадача для дзяцей на яўрэйскай мове. 17.35—«Апошнія паведамленні». 18.30 — партвучоба. 19.45 — народныя песні. 20.15 — мастацкая самадзейнасць. 23.00—«Апошнія паведамленні».

Фарбераў Мордух Іосіфавіч, ураджэнец г. Гомеля, зараз пражывае ў г. Менску змяняе імя на Міхаіл. Асоб маючых пратэсты да змены імя, просяць паведаміць у Менгарзагс.

Карпека Уладзімір Алексеевіч, ураджэнец Барысаўскага раёна, Чарнявіцкага с. с., в. Шабынькі, пражывае ў Менску змяняе прозвішча на Карпенка. Асоб, маючых пратэсты да змены прозвішча, просяць паведаміць у Менгарзагс.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛЕФОНУ № 21-845

На падставе пастановы прэзідыума Цэнтрасаюза СССР ад 17 верасня 1936 г. і пастановы прэзідыума Белкаапсаюза ад 25 студзеня 1937 г.

Беларускае аб'яднанне культтавараў «БАКТ»

СПЫНІЛА СВАЮ ДЗЕЙНАСЦЬ з 1 сакавіка 1937 года.

Замест ліквідуемага аб'яднання арганізавана

Беларуская рэспубліканская база культтавараў Белкаапсаюза

і ПАДБАЗЫ КУЛЬТТАВАРАЎ у гг. ОРШЫ і ГОМЕЛІ,

якім перадаюцца заключаныя БАКТ'ам дагаворы на 1937 год для выканання па прыналежнасці.

Усе прэтэнзіі к БАКТ'у павінны быць прад'яўлены ліквідкому **да 23 красавіка 1937 г.**

па адрасу: **г. Менск, Совецкая, 43/13.**

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДКОМ.

11 красавіка, у 7 гадзін вечара, у памяшканні клуба імя Сталіна (рог Інтэрнацыянальнай і Комсамольскай) адбудзецца

ПАСЯДЖЭННЕ ПЛЕНУМА МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА

рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў.

ПАРАДАК ДНЯ

1. **Справаздача прэзідыума Горсовета аб рабоце за 1936 г.** (дакладчык т. **ЖУКОВІЧ**).
2. **Выкананне бюджэта за 1936 г., бюджэт і капіталаўкладанні на 1937 г.** (дакладчык т. **ПІНУС**).

Запрашальныя білеты на пленум можна атрымаць у Горсовеце (оргмасавы аддзел, пакой № 49).

ПРЭЗІДЫУМ ГОРСОВЕТА.

ЗБЕРАЖЭННІ

ЗРУЧНА І ВЫГОДНА ХАВАЦЬ У АШЧАДНАЙ КАСЕ

АШЧАДНАЯ КАСА

ПРЫМАЕ ўклады ад усіх грамадзян і выдае ўклады часткамі або поўнасцю па першаму патрабаванню ўкладчыка.

СТРОГА ЗАХОЎВАЕ тайну і недатыкальнасць укладаў.

ПРЫМАЕ ад укладчыкаў завяшчальныя распараджэнні па ўкладах.

УПЛАЧВАЕ укладчыкам процанты па ўкладах.

Ці з'яўляецеся вы ўкладчыкам ашчаднай касы?

АШЧАДНАЯ КАСА

ПЕРАВОДЗІЦЬ па першаму патрабаванню ўкладчыка яго ўклад ва ўсякую іншую ашчадную касу.

ВЫДАЕ акрэдытывы, па якіх грошы выплачваюцца ў раённых ашчадных касах і іх аддзяленнях.

АПЛАЧВАЕ выйгрышы і купоны па аблігацыях дзяржаўных пазык.

Уп. Галоўлітбела № К—2057. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63. К. К. С.